

I.

(*Zakonodavni akti*)

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2020/2184 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 16. prosinca 2020.

o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (preinaka)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija (²),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom (³),

budući da:

- (1) Direktiva Vijeća 98/83/EZ (⁴) značajno je izmijenjena nekoliko puta (⁵). S obzirom na daljnje izmjene tu bi Direktivu radi jasnoće trebalo preinaci.
- (2) Direktivom 98/83/EZ utvrđen je pravni okvir za zaštitu zdravlja ljudi od negativnih učinaka bilo kakvog zagađenja vode namijenjene za ljudsku potrošnju osiguravanjem njezine zdravstvene ispravnosti i čistoće. Ovom Direktivom trebalo bi nastojati postići isti cilj te poboljšati pristup takvoj vodi za sve u Uniji. U tu je svrhu potrebno na razini Unije utvrditi minimalne zahtjeve koje bi voda namijenjena za tu svrhu trebala ispunjavati. Države članice trebale bi poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale da je voda namijenjena za ljudsku potrošnju slobodna od bilo kakvih mikroorganizama i parazita te bilo kakvih tvari koje u određenim brojevima ili koncentracijama predstavljaju potencijalnu opasnost za zdravlje ljudi te da ispunjava te minimalne zahtjeve.

(¹) SL C 367, 10.10.2018., str. 107.

(²) SL C 361, 5.10.2018., str. 46.

(³) Stajalište Europskog parlamenta od 28. ožujka 2019. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 23. listopada 2020. (još nije objavljeno u Službenom listu). Stajalište Europskog parlamenta od 15. prosinca 2020. (još nije objavljeno u Službenom listu).

(⁴) Direktiva Vijeća 98/83/EZ od 3. studenoga 1998. o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (SL L 330, 5.12.1998., str. 32.).

(⁵) Vidjeti Prilog VI. dio A.

- (3) Potrebno je iz područja primjene ove Direktive izuzeti prirodne mineralne vode i vode koje su lijekovi jer su takve vrste vode obuhvaćene direktivama 2009/54/EZ⁽⁶⁾ odnosno 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁷⁾. Međutim, Direktivom 2009/54/EZ obuhvaćene su i prirodne mineralne vode i izvorske vode, a samo bi prvu kategoriju trebalo izuzeti iz područja primjene ove Direktive. U skladu s člankom 9. stavkom 4. trećim podstavkom Direktive 2009/54/EZ izvorske vode trebale bi biti u skladu s ovom Direktivom, a u pogledu mikrobioloških zahtjeva izvorska voda trebala bi biti u skladu s Direktivom 2009/54/EZ. Kad je riječ o vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju koja se stavlja u boce ili ambalažu, a namijenjena je prodaji ili se upotrebljava u proizvodnji, pripremi ili obradi hrane, takva bi voda u načelu trebala i dalje zadovoljavati odredbe ove Direktive do točke uskladenosti, odnosno slavine, a iza te točke, ako je namijenjena ljudskoj konzumaciji ili se razumno može očekivati da će je ljudi konzumirati, trebalo bi je smatrati hranom u skladu s Uredbom (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁸⁾.

Osim toga, subjekte u poslovanju s hranom koji imaju vlastiti izvor vode i upotrebljavaju ga za posebne svrhe svojeg poslovanja trebalo bi moći izuzeti od odredaba ove Direktive pod uvjetom da poštuju relevantne obvezе, posebno u pogledu načelā analize opasnosti i kritičnih kontrolnih točaka te korektivnih aktivnosti u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije o hrani. Subjekti u poslovanju s hranom koji imaju vlastiti izvor vode i djeluju kao isporučitelji vode trebali bi poštovati ovu Direktivu na isti način kao i svi drugi isporučitelji vode.

- (4) Slijedom zaključaka europske građanske inicijative o pravu na vodu („inicijativa Right2Water“) Komisija je pokrenula javno savjetovanje na razini Unije i provela evaluaciju primjenjerenosti i učinkovitosti propisa (REFIT) Direktive 98/83/EZ. Na temelju te evaluacije postalo je jasno da je određene odredbe te direktive potrebno ažurirati. Utvrđena su četiri područja u kojima postoji mogućnost za poboljšanje, konkretno popis vrijednosti parametara sukladnosti, ograničena upotreba pristupa temeljenog na riziku, neprecizne odredbe o obavješćivanju potrošača i razlike u sustavima odobravanja materijala koji dolaze u dodir s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju te posljedice takvih razlika za zdravlje ljudi. Osim toga, u okviru inicijative Right2Water utvrđena je problematična činjenica da dio stanovništva, osobito marginalizirane skupine, nema pristup vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju, a pružanje takvog pristupa preuzeta je obveza u skladu sa šestim ciljem u okviru ciljeva održivog razvoja Programa Ujedinjenih naroda (UN) za održivi razvoj do 2030.

Zadnje je utvrđeno pitanje općeniti nedostatak svijesti o gubicima vode čiji su uzrok nedostatna ulaganja u održavanje i obnovu vodne infrastrukture, kao što je istaknuto i u tematskom izvještu br. 12/2017 Europskog revizorskog suda od 5. srpnja 2017. „Provedba Direktive o vodi za piće: kvaliteta vode i pristup vodi u Bugarskoj, Mađarskoj i Rumunjskoj poboljšali su se, no i dalje postoje znatne potrebe za ulaganjima“.

- (5) Regionalni ured za Europu Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) 2017. godine detaljno je preispitao popis parametara i vrijednosti parametara utvrđen u Direktivi 98/83/EZ kako bi utvrdio treba li taj popis prilagoditi s obzirom na znanstveni i tehnički napredak. Prema rezultatima tog preispitivanja trebalo bi pratiti enteralne patogene mikroorganizme i bakteriju *Legionella* i dodati šest kemijskih parametara ili skupina parametara. U skladu s drugim novijim znanstvenim mišljenjima i načelom predostrožnosti, za četiri nova parametra ili skupine parametara od njih šest trebalo bi utvrditi strože, no i dalje ostvarive vrijednosti parametara od onih koje predlaže SZO. Za jedan od novih parametara broj reprezentativnih tvari bi trebao biti smanjen, a vrijednost prilagođena. Vrijednost za krom SZO i dalje preispituje, stoga bi trebalo primijeniti prijelazno razdoblje od 15 godina prije nego što se ta vrijednost postroži. Osim toga, SZO je preporučio da se tri reprezentativna endokrino disruptivna spoja mogu smatrati referentnim vrijednostima, kako bi se, prema potrebi, ocijenila pojava endokrino disruptivnih spojeva i učinkovitost njihove obrade, uz vrijednosti od 0,1 µg/l za bisfenol A, 0,3 µg/l za nonilfenol i 1 ng/l za beta-estradiol.

⁽⁶⁾ Direktiva 2009/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o iskorištavanju i stavljanju na tržiste prirodnih mineralnih voda (SL L 164, 26.6.2009., str. 45.).

⁽⁷⁾ Direktiva 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za humanu primjenu (SL L 311, 28.11.2001., str. 67.).

⁽⁸⁾ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

Međutim, na temelju mišljenja Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) iz 2015. odlučeno je da bi jedan od tih triju spojeva, bisfenol A, trebalo dodati ovoj Direktivi uz vrijednost parametara u pogledu zdravstvene sigurnosti od 2,5 µg/l. Nadalje, na popis za praćenje, koji treba utvrditi Komisija na temelju ove Direktive, trebalo bi dodati nonilfenol i beta-estradiol.

- (6) SZO je u pogledu olova preporučio da se zadrži trenutačna vrijednost parametara, ali je napomenuo da bi koncentracije trebale biti onoliko niske koliko je to razumno i praktično izvedivo. Stoga bi trebalo biti moguće zadržati trenutačnu vrijednost od 10 µg/l u razdoblju od 15 godina od datuma stupanja na snagu ove Direktive. Do kraja tog prijelaznog roka vrijednost parametara olova trebala bi biti 5 µg/l. Osim toga, budući da postojeće olovne cijevi u kućama i zgradama predstavljaju kontinuirani problem i da države članice nemaju uvijek odgovarajuće tijelo koje bi nametnulo zamjenu tih cijevi, vrijednost od 5 µg/l trebala bi ostati indikativna kada se radi o obvezama u vezi s kućnom vodoopskrbnom mrežom. Međutim, što se tiče svih novih materijala koji dolaze u dodir s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju, neovisno o tome jesu li namijenjeni upotrebi u sustavu opskrbe ili u kućnoj vodoopskrbnoj mreži, trebala bi se primjenjivati vrijednost od 5 µg/l u slavini da bi bili odobreni u skladu s ovom Direktivom.
- (7) Kako bi se odgovorilo na sve veću zabrinutost javnosti zbog učinaka novih spojeva, kao što su endokrini disruptivni spojevi, farmaceutski proizvodi i mikroplastika, na zdravlje ljudi upotreborom vode namijenjene za ljudsku potrošnju te kako bi se riješilo pitanje novonastalih spojeva u lancu opskrbe, u ovu bi Direktivu trebalo uvesti mehanizam popisa za praćenje. Mehanizmom popisa za praćenje omogućit će se dinamično i fleksibilno odgovaranje na sve veću zabrinutost. Ujedno će se omogućiti daljnji koraci u vezi s novim spoznajama o važnosti tih novonastalih spojeva za zdravlje ljudi i novim spoznajama o najprimjerenijim pristupima i metodologijama praćenja. Taj mehanizam popisa za praćenje za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju dio je odgovora na razne relevantne politike Unije, kao što je navedeno u Komunikaciji Komisije od 11. ožujka 2019. naslovljenoj „Strateški pristup Europske unije lijekovima u okolišu“, Komunikaciji Komisije od 7. studenoga 2018. naslovljenoj „Prema sveobuhvatnom okviru Europske unije za endokrine disruptore“ i Zaključcima Vijeća od 26. lipnja 2019. naslovljenima „Prema strategiji Unije za održivu politiku o kemikalijama“.
- (8) SZO je preporučio i da tri vrijednosti parametara budu blaže te da se pet parametara ukloni s popisa parametara i vrijednosti parametara utvrđen u Direktivi 98/83/EZ. Međutim, ne smatralj su sve te promjene nužnim jer se pristupom temeljenim na riziku, uvedenim Direktivom Komisije (EU) 2015/1787^(*), isporučiteljima vode omogućuje da pod određenim uvjetima uklone parametar s popisa parametara za praćenje. Tehnike obrade za postizanje tih vrijednosti parametara već su uspostavljene.
- (9) Vrijednosti parametara utvrđene u ovoj Direktivi temelje se na dostupnim znanstvenim spoznajama i načelu predostrožnosti te se biraju kako bi se osiguralo da se voda namijenjena za ljudsku potrošnju može sigurno konzumirati tijekom cijelog života, čime se osigurava visoka razina zaštite zdravlja.
- (10) Trebalo bi postići ravnotežu radi sprečavanja mikrobioloških i kemijskih rizika te bi u tu svrhu, te s obzirom na buduće preispitivanje vrijednosti parametara, uspostavu vrijednosti parametara primjenjivih na vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju trebalo temeljiti na razmatranjima u vezi s javnim zdravljem te na metodi procjene rizika.
- (11) Indikatorski parametri ne utječu izravno na javno zdravlje. Međutim, oni su važni kao način za utvrđivanje funkciranja postrojenja za proizvodnju i distribuciju vode namijenjene za ljudsku potrošnju te za procjenu kvalitete vode. Takvi parametri mogu pomoći u utvrđivanju nedostataka u obradi vode i ujedno imaju važnu ulogu u povećanju i održavanju povjerenja potrošača u kvalitetu vode. Stoga bi države članice trebale osigurati da se takvi parametri prate.

^(*) Direktiva Komisije (EU) 2015/1787 od 6. listopada 2015. o izmjeni priloga II. i III. Direktivi Vijeća 98/83/EZ o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (SL L 260, 7.10.2015., str. 6.).

- (12) Kad je potrebno zaštititi zdravlje ljudi unutar njihova državnog područja, države članice trebale bi biti obvezne odrediti vrijednosti za dodatne parametre koji nisu uvršteni u Prilog I., na temelju načela predostrožnosti.
- (13) Budući da dugoročna potrošnja demineralizirane vode ili vode s vrlo niskim razinama ključnih elemenata poput kalcija i magnezija može ugroziti zdravlje ljudi, sigurna voda namijenjena za ljudsku potrošnju ne znači samo to da u njoj nema štetnih mikroorganizama i tvari, već i da su prisutne određene količine prirodnih minerala i ključnih elemenata. Određena količina takvih minerala ujedno je nužna kako bi se osiguralo da voda namijenjena za ljudsku potrošnju nije ni agresivna ni korozivna i kako bi se poboljšao okus takve vode. U skladu s lokalnim uvjetima mogle bi se razmotriti minimalne koncentracije takvih minerala u omešanoj ili demineraliziranoj vodi.
- (14) U Direktivi 98/83/EZ preventivno planiranje sigurnosti i elementi temeljeni na riziku razmatrani su samo u ograničenoj mjeri. Prvi elementi pristupa temeljenog na riziku uvedeni su 2015. u Direktivi (EU) 2015/1787, omogućavajući državama članicama odstupanje od svojih uspostavljenih programa praćenja, pod uvjetom da su provedene vjerodostojne procjene rizika koje bi se mogle temeljiti na smjernicama SZO-a za kvalitetu vode za piće (Smjernice SZO-a). Smjernice SZO-a, u kojima je utvrđen takozvani pristup „plan za sigurnost vode”, među ostalim i za male zajednice, zajedno s normom EN 15975-2 za sigurnost opskrbe vodom za piće međunarodno su priznata načela na kojima se temelje proizvodnja i distribucija vode namijenjene za ljudsku potrošnju te praćenje i analiza parametara za takvu vodu. Te prve elemente pristupa temeljenog na riziku trebalo bi zadržati u ovoj Direktivi.
- (15) Kako bi se osiguralo da elementi pristupa temeljenog na riziku uvedeni Direktivom (EU) 2015/1787 nisu ograničeni na aspekte praćenja, kako bi se vrijeme i resursi usmjerili na važne rizike i isplative mjere na izvoru te kako bi se izbjegle analize i ulaganje napora u nevažna pitanja, primjereno je uvesti potpuni pristup temeljen na riziku u pogledu sigurnosti vode kojim se obuhvaća cijeli lanac opskrbe, od područja sliva, zahvaćanja, obrade, skladištenja i distribucije do točke usklađenosti. Taj bi se pristup trebao temeljiti na stečenom znanju i djelovanjima provedenima u skladu s Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (¹⁰) te bi njime trebalo djelotvornije uzeti u obzir učinak klimatskih promjena na vodne resurse. Taj pristup temeljen na riziku trebao bi se sastojati od triju sastavnica. Prva je sastavnica identifikacija opasnosti povezanih s područjima sliva za vodozahvate („procjena rizika i upravljanje rizikom za područja sliva za vodozahvate vode namijenjene za ljudsku potrošnju“) u skladu sa smjernicama SZO-a i Priručnikom za plan za sigurnost vode. Druga je sastavnica mogućnost da isporučitelj vode prilagodi praćenje glavnim rizicima i poduzme nužne mjere radi upravljanja rizicima utvrđenima u lancu opskrbe od zahvaćanja, obrade, skladištenja i distribucije vode („procjena rizika i upravljanje rizikom za sustav opskrbe“). Treća je sastavnica procjena mogućih rizika koji proizlaze iz kućnih vodoopskrbnih mreža, kao što su bakterija *Legionella* ili olovko („procjena rizika za kućnu vodoopskrbnu mrežu“), s posebnim naglaskom na prioritetne objekte. Te bi procjene trebalo redovito preispitivati kao odgovor na, među ostalim, ekstremne vremenske prilike povezane s klimatskim uvjetima ili poznate promjene ljudskih aktivnosti u području vodozahvata, ili kao odgovor na izvanredne događaje na izvoristu. Pristupom temeljenim na riziku trebala bi se osigurati stalna razmjena informacija između nadležnih tijela i isporučitelja vode.
- (16) Kako bi se smanjilo moguće administrativno opterećenje za isporučitelje vode koji u prosjeku isporučuju između 10 m³ i 100 m³ dnevno ili opslužuju između 50 i 500 osoba, države članice trebale bi moći izuzeti te isporučitelje vode iz provođenja procjene rizika za sustav opskrbe pod uvjetom da se obavlja redovito praćenje u skladu s ovom Direktivom. Iznimno bi se provedba pristupa temeljenog na riziku trebala prilagoditi posebnim ograničenjima pomorskih plovila koja desaliniziraju vodu i prevoze putnike. Pomorska plovila pod zastavom Unije podliježu međunarodnom regulatornom okviru kada plove međunarodnim vodama. Trebalo bi osigurati da se prednost da postoji međunarodnim propisima ili međunarodno priznatim normama, kao što je program za sanitarnе uvjete na plovilima koji je razvila Služba za javno zdravstvo Sjedinjenih Američkih Država, koji su detaljniji i stroži te se primjenjuju na brodove u međunarodnim vodama.

(¹⁰) Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

- (17) Procjena rizika i upravljanje rizikom za područja sliva za vodozahvate trebali bi imati sveobuhvatan pristup i biti usmjereni na smanjenje razine obrade potrebne za proizvodnju vode namijenjene za ljudsku potrošnju, primjerice smanjenjem pritisaka koji uzrokuju onečišćenje ili rizik od onečišćenja vodnih tijela koja se upotrebljavaju za zahvaćanje vode namijenjene za ljudsku potrošnju. U tu svrhu države članice trebale bi odrediti područja sliva za vodozahvate i utvrditi opasnosti i opasne događaje koji bi mogli uzrokovati narušavanje kvalitete vode, kao što su mogući izvori onečišćenja povezani s tim područjima vodozahvata.

Ako je to potrebno s obzirom na utvrđivanje opasnosti, države članice trebale bi pratiti onečišćujuće tvari koje utvrde kao relevantne, kao što su nitrati, pesticidi ili farmaceutski proizvodi utvrđeni u skladu s Direktivom 2000/60/EZ, ili zbog njihove prirodne prisutnosti u području vodozahvata, kao što je slučaj arsena, ili zbog informacija dobivenih od isporučitelja vode, primjerice o naglom povišenju koncentracije određenog parametra u sirovoj vodi. Ako se površinske vode upotrebljavaju za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju, države članice trebale bi pri procjeni rizika obratiti posebnu pozornost na mikroplastiku i endokrino disruptivne spojeve, kao što su nonilfenol i beta-estradiol, te bi, prema potrebi, od isporučitelja vode trebale zahtijevati da ujedno prate i prema potrebi obrađuju te i druge parametre s popisa za praćenje ako se smatraju potencijalnom opasnošću za zdravljje ljudi. Na osnovi procjene rizika za područja sliva za vodozahvate, trebalo bi poduzeti mjere upravljanja za sprečavanje ili kontrolu utvrđenih rizika kako bi se očuvala kvaliteta vode namijenjene za ljudsku potrošnju. Ako država članica procjenom opasnosti i opasnih događaja utvrdi da određeni parametar ne postoji u području sliva za vodozahvate, na primjer zbog toga što ta tvar nikada nije prisutna u tijelima podzemnih voda ili tijelima površinskih voda, ona bi o tome trebala obavijestiti odgovarajuće isporučitelje vode te bi im trebala moći dopustiti da bez provedbe procjene rizika i za sustav opskrbe smanje učestalost praćenja za taj parametar ili da uklone taj parametar s popisa parametara koje je potrebno pratiti.

- (18) Direktivom 2000/60/EZ od država članica zahtijeva se da utvrde vodna tijela koja se upotrebljavaju za zahvaćanje vode namijenjene za ljudsku potrošnju, prate ih i poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje pogoršanja njihove kvalitete kako bi se smanjila razina pročišćavanja potrebnog tijekom proizvodnje vode koja je prikladna za ljudsku potrošnju. Kako bi se izbjeglo udvostručivanje obveza, države članice trebale bi se pri utvrđivanju opasnosti i opasnih događaja koristiti dostupnim reprezentativnim rezultatima praćenja područja sliva dobivenima na temelju članaka 7. i 8. Direktive 2000/60/EZ ili drugog relevantnog zakonodavstva Unije. Međutim, u slučajevima u kojima takvi podaci o praćenju nisu dostupni, praćenje relevantnih parametara, tvari ili onečišćujućih tvari moglo bi se uvesti kako bi se podržalo određivanje područja sliva i procijenili potencijalni rizici. Takvo bi praćenje trebalo uvesti uzimajući u obzir lokalne prilike i izvore onečišćenja.
- (19) Vrijednosti parametara utvrđene u ovoj Direktivi radi ocjene kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju trebaju biti zadovoljene do one točke na kojoj voda izlazi iz slavina koje se ubočajeno rabe za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju. Međutim, kućna vodoopskrbna mreža može utjecati na kvalitetu vode namijenjene za ljudsku potrošnju. SZO napominje da od svih patogenih organizama prisutnih u vodi u Uniji, bakterija *Legionella* izaziva najveće opterećenje u pogledu zdravlja. Prenosi se toplovodnim sustavima i to udisanjem, primjerice tijekom tuširanja. Stoga je jasno povezana s kućnom vodoopskrbnom mrežom. Budući da bi nametanje jednostrane obveze praćenja tog patogenog organizma u svim privatnim i javnim prostorima rezultiralo nerazumno visokim troškovima, prikladnije je rješenje procjena rizika za kućne vodoopskrbne mreže. K tome, u okviru te procjene rizika trebalo bi razmotriti i moguće rizike koji proizlaze iz proizvoda i materijala u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju. Procjena rizika za kućne vodoopskrbne mreže stoga bi, među ostalim, trebala uključivati i usmjeravanje praćenja na prioritete objekte kako su ih utvrdile države članice, poput bolnica, zdravstvenih ustanova, domova za starije i nemoćne, objekata namijenjenih čuvanju djece, škola, obrazovnih ustanova, zgrada sa smještajnim

kapacitetima, restorana, barova, sportskih i trgovačkih centara, prostora za razonodu i rekreaciju te izloženih prostora, kaznenih ustanova i kampova, te procjenu rizika koji proizlaze iz kućne vodoopskrbne mreže i povezanih proizvoda i materijala. Na osnovi te procjene rizika države članice trebale bi poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osigurala, među ostalim, uspostava prikladnih mjera za kontrolu i upravljanje, na primjer u slučaju izbjivanja bolesti, u skladu sa smjernicama SZO-a te da migracija potencijalno štetnih tvari iz građevnih proizvoda ne ugrožava zdravlje ljudi.

- (20) Odredbama Direktive 98/83/EZ o osiguravanju kvalitete obrade, opreme i materijala nisu se uspjeli uspostaviti ujednačeni higijenski zahtjevi za proizvode u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju. Slijedom toga, na snazi su nacionalna odobrenja proizvoda, a zahtjevi se razlikuju među državama članicama. Stoga je proizvođačima teško i skupo staviti svoje proizvode na tržište diljem Unije, a to je skupo i državama članicama. Uz to, zbog toga je i potrošačima i opskrbljivačima vodom teško znati ispunjavaju li proizvodi zahtjeve u pogledu zdravlja. Uspostavom usklađenih minimalnih zahtjeva u ovoj Direktivi za materijale koji dolaze u dodir s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju doprinijet će se postizanju ujednačene razine zaštite zdravlja diljem Unije, kao i boljem funkcioniranju unutarnjeg tržišta. Nadalje, Uredbom (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća (⁽¹⁾) utvrđuje se opći mehanizam za nadzor tržišta za proizvode na razini Unije kako bi se osiguralo da se na tržište Unije na raspolaganje stavlju samo sukladni proizvodi koji ispunjavaju zahtjeve kojima se osigurava visoka razina zaštite javnih interesa, kao što su zaštita zdravlja i sigurnost općenito, zaštita zdravlja i sigurnost na radnom mjestu, zaštita potrošača, zaštita okoliša i javna sigurnost. U toj se uredbi navodi da ako se u budućnosti donese novo zakonodavstvo Unije o usklađivanju, tim će se zakonodavstvom trebati propisati hoće li se Uredba (EU) 2019/1020 i na njega primjenjivati. Kako bi se osiguralo da se mogu poduzeti odgovarajuće mjere nadzora tržišta u pogledu proizvoda koji nisu već obuhvaćeni Uredbom (EU) 2019/1020, no na koje bi se ovom Direktivom utjecalo, primjereno je predvidjeti primjenu navedene uredbe na te proizvode.
- (21) Priroda materijala koji dolaze u dodir s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju može imati učinak na kvalitetu takve vode zbog migracije potencijalno štetnih tvari, omogućavanjem rasta i razvoja mikroorganizama ili utjecajem na miris, boju ili okus takve vode. Evaluacijom Direktive 98/83/EZ utvrđeno je da je u odredbama o osiguravanju kvalitete obrade, opreme i materijala predviđeno previše pravne fleksibilnosti zbog čega je u Uniji došlo do različitih nacionalnih sustava za odobravanje materijala koji dolaze u dodir s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju. Stoga postoji potreba za uspostavom posebnih minimalnih higijenskih zahtjeva u pogledu materijala namijenjenih upotrebi u zahvaćanju, obradi, skladištenju ili distribuciji vode namijenjene za ljudsku potrošnju u novim ili u postojećim instalacijama u slučaju popravaka ili rekonstrukcije kako bi se osiguralo da ti materijali ne ugrožavaju izravno ili neizravno zdravje ljudi, negativno utječu na boju, miris ili okus vode, jačaju rast mikroorganizama u vodi ili uzrokuju otpuštanje kontaminanata u vodu u količinama koje su veće nego što je nužno u odnosu na namjenu. U tu bi svrhu ovom Direktivom trebalo utvrditi posebne minimalne higijenske zahtjeve u pogledu materijala uspostavom metodologija za ispitivanje i prihvaćanje ulaznih sirovina, smjesa i sastojaka, europskih pozitivnih popisa ulaznih sirovina, smjesa i sastojaka, metoda i postupaka za uvrštanje ulaznih sirovina, smjesa i sastojaka na europske pozitivne popise ili za preispitivanje njihova uvrštanja na popis, kao i postupaka i metoda za ispitivanje i prihvaćanje konačnih materijala kako se upotrebljavaju u proizvodu izrađenom od kombinacija ulaznih sirovina, smjesa ili sastojaka na europskim pozitivnim popisima.

Kako se ne bi ometale inovacije, Komisija bi trebala osigurati da su takvi postupci razmjerni te da se njima ne nameće nepotrebno opterećenje za gospodarske subjekte, posebno mala i srednja poduzeća. U mjeri u kojoj je to moguće, ti bi postupci trebali biti usklađeni s postojećim zakonodavstvom Unije o proizvodima kako bi se izbjeglo dvostruko opterećenje kojim se gospodarski subjekti obvezuju na provedbu različitih ocjenjivanja sukladnosti za isti proizvod.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011 (SL L 169, 25.6.2019., str. 1.).

- (22) Europski pozitivni popisi su popisi ulaznih sirovina, smjesa ili sastojaka, ovisno o vrsti materijala, odnosno organskih, cementnih, metalnih, emajlnih i keramičkih ili drugih anorganskih materijala, odobrenih za upotrebu u izradi materijala te bi ti popisi trebali uključivati, prema potrebi, uvjete za njihovu upotrebu i granice migracije. Za uvrštanje ulazne sirovine, smjese ili sastojka na europske pozitivne popise trebala bi se zahtijevati procjena rizika same ulazne sirovine, smjese ili sastojka, kao i mogućih nečistoća te predvidivih proizvoda reakcije i degradacije u predviđenoj upotrebi. Procjenom rizika koju provodi podnositelj zahtjeva ili nacionalno tijelo trebalo bi obuhvatiti zdravstvene rizike koji proizlaze iz moguće migracije pod najgorim predvidivim uvjetima upotrebe, kao i iz toksičnosti. Na osnovi procjene rizika europskim pozitivnim popisima trebalo bi, prema potrebi, utvrditi specifikacije za ulaznu sirovinu, smjesu ili sastojak i ograničenja upotrebe, količinska ograničenja ili granice migracije za ulaznu sirovinu, smjesu ili sastojak, moguće nečistoće te proizvode reakcije ili sastojke kako bi se osigurala sigurnost konačnog materijala koji se treba upotrijebiti u proizvodu u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju.

Za potrebe uspostave prvih europskih pozitivnih popisa, nacionalni pozitivni popisi ulaznih sirovina, smjesa i sastojaka ili druge nacionalne odredbe, metodologije koje su dovele do uspostave takvih nacionalnih popisa i odredaba te popratne procjene rizika za svaku ulaznu sirovinu, smjesu ili sastojak trebale bi biti stavljene na raspolaganje Europskoj agenciji za kemikalije osnovanoj Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹²⁾ (ECHA). ECHA bi na temelju toga Komisiji trebala preporučiti zbirne popise. ECHA bi trebala preispitati i dati mišljenje o sirovinama, smjesama i sastojcima na prvim europskim pozitivnim popisima na vrijeme kako bi Komisija mogla preispitati popise najkasnije 15 godina nakon njihova donošenja. Za potrebe ažuriranja europskih pozitivnih popisa ECHA bi trebala davati mišljenja o uvrštanju ili uklanjanju sirovina, smjesa ili sastojaka.

- (23) Kako bi se olakšalo ujednačeno ispitivanje sukladnosti proizvoda sa zahtjevima ove Direktive, Komisija bi od Europskog odbora za normizaciju trebala zatražiti da izradi norme za ujednačeno ispitivanje i procjenu proizvoda u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju. Pri uspostavi i ažuriranju europskih pozitivnih popisa Komisija bi trebala osigurati da su svi relevantni akti ili zahtjevi za normizaciju koje donosi u skladu s drugim zakonodavstvom Unije u skladu s ovom Direktivom.
- (24) Nadalje, najkasnije devet godina nakon isteka krajnjeg roka za prenošenje ove Direktive trebalo bi preispitati rad sustava uvedenog ovom Direktivom kako bi se procijenilo je li zaštita zdravlja ljudi osigurana u cijeloj Uniji te je li funkcioniranje unutarnjeg tržišta primjerno zaštićeno u pogledu proizvoda u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju koji su izrađeni upotreboom odobrenih materijala. Osim toga, trebalo bi procijeniti je li potrebno dodatno zakonodavstvo o tom pitanju, osobito uzimajući u obzir ishod evaluacija uredaba (EZ) br. 1935/2004⁽¹³⁾ i (EU) br. 305/2011⁽¹⁴⁾ Europskog parlamenta i Vijeća.
- (25) Proizvodi u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju trebali bi se sastojati od materijala ili kombinacije materijala odobrenih u skladu s ovom Direktivom. Međutim, u ovoj se Direktivi rješava samo pitanje zdravstvenih i higijenskih aspekata materijala i tvari koji se upotrebljavaju u proizvodima s obzirom na njihov utjecaj na kvalitetu vode namijenjene za ljudsku potrošnju, te pitanje pravila za ispitivanje sukladnosti i kontrolu kvalitete konačnih proizvoda. Njome se ne rješava pitanje drugih zahtjeva, kao što su pravila o načinu izražavanja učinkovitosti proizvoda ili pravila o strukturnoj sigurnosti, koja se mogu regulirati ili proizlaze iz zakonodavstva Unije o

⁽¹²⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

⁽¹³⁾ Uredba (EZ) br. 1935/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. o materijalima i predmetima koji dolaze u dodir s hranom i stavljanju izvan snage direktiva 80/590/EEZ i 89/109/EEZ (SL L 338, 13.11.2004., str. 4.).

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) br. 305/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o utvrđivanju usklađenih uvjeta za stavljanje na tržište građevnih proizvoda i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 89/106/EEZ (SL L 88, 4.4.2011., str. 5.).

usklađivanju, kao što su Uredba (EU) br. 305/2011 ili Uredba (EU) 2016/426 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁵⁾. Istodobno postojanje aspekata u vezi sa zdravstvenim i higijenskim rizicima uskladenima na temelju ove Direktive te aspekata u vezi sa sigurnosnim ili drugim rizicima obuhvaćenima zakonodavstvom Unije o uskladivanju ne bi dovelo do sukoba pod uvjetom da nije bilo preklapanja u njima obuhvaćenih rizika. Postoji potencijalan sukob između Uredbe (EU) br. 305/2011 i ove Direktive s obzirom na to da se izbjegavanje otpuštanja opasnih tvari u pitku vodu ili tvari koje inače imaju negativan utjecaj na pitku vodu navodi u Prilogu I. Uredbe (EU) br. 305/2011 kao jedan od osnovnih zahtjeva za građevine. Međutim, to se preklapanje neće ostvariti ako na temelju Uredbe (EU) br. 305/2011 nije izdan zahtjev za normizaciju u pogledu zdravstvenih i higijenskih aspekata proizvoda u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju.

- (26) Potrebno je osigurati djelotvorno donošenje odluka, koordinaciju i upravljanje na razini Unije u pogledu tehničkih, znanstvenih i administrativnih aspekata ove Direktive koji se odnose na materijale koji dolaze u dodir s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju. ECHA bi trebala obavljati zadaće određene u ovoj Direktivi u vezi s ocjenom tvari i sastava materijala u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju. Stoga bi ECHA-in Odbor za procjenu rizika osnovan na temelju članka 76. stavka 1. točke (c) Uredbe (EZ) br. 1907/2006 trebao davanjem mišljenja olakšati obavljanje određenih zadaća koje su ECHA-i dodijeljene ovom Direktivom.
- (27) Kemikalije za obradu i mediji za filtriranje mogli bi se upotrebljavati za obradu sirove vode kako bi se dobila voda prikladna za ljudsku potrošnju. Međutim, kemikalije za obradu i mediji za filtriranje mogu predstavljati rizik za sigurnost vode namijenjene za ljudsku potrošnju. Stoga bi se postupcima za obradu i dezinfekciju vode namijenjene za ljudsku potrošnju trebala osigurati korištenje učinkovitih i sigurnih kemikalija za obradu i medija za filtriranje te pravilno upravljanje njima kako bi se izbjegli negativni učinci na zdravlje potrošača. Kemikalije za obradu i medije za filtriranje stoga treba procijeniti s obzirom na njihove značajke, higijenske zahtjeve i čistotu te bi ih trebalo upotrebljavati samo kad je to nužno kako bi se izbjegli rizici za zdravlje ljudi. Kemikalije za obradu i mediji za filtriranje ne bi smjeli povećati rast mikroorganizama, osim ako je to namjera, na primjer radi povećane mikrobiološke denitrifikacije.

Države članice trebale bi jamčiti osiguravanje kvalitete kemikalija za obradu i medija za filtriranje ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁶⁾ i koristeći se postojećim europskim normama kad su dostupne. Ključno je osigurati da svaki proizvod te ambalaža kemijskih reagensa i medija za filtriranje u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju imaju jasno čitljive i neizbrisive oznake kada se stavljuju na tržište kojima se obavješćuje potrošače, isporučitelje vode, instalatere, tijela vlasti i regulatorna tijela da je predmet pogodan za upotrebu u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju. Nadalje, u skladu s Uredbom (EU) br. 528/2012 državama članicama je dopušteno ograničiti ili zabraniti uporabu biocidnih proizvoda u javnoj opskrbi pitkom vodom, među ostalim u individualnim opskrbama.

- (28) Kako bi se moguća prisutnost olova u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju svela na najmanju moguću mjeru, sastavni dijelovi izrađeni od olova u kućnim vodoopskrbnim mrežama mogu se zamijeniti, osobito u slučaju popravaka ili rekonstrukcije postojećih instalacija. Ti bi se sastavni dijelovi trebali zamijeniti materijalima koji ispunjavaju minimalne zahtjeve za materijale koji dolaze u dodir s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju kako je utvrđeno ovom Direktivom. Kako bi se taj postupak ubrzao, države članice trebale bi razmotriti i, prema potrebi, poduzeti mjere za zamjenu sastavnih dijelova izrađenih od olova u postojećim kućnim vodoopskrbnim mrežama ako je to ekonomski i tehnički izvedivo.

⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) 2016/426 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o aparatima na plinovita goriva i stavljanju izvan snage Direktive 2009/142/EZ (SL L 81, 31.3.2016., str. 99.).

⁽¹⁶⁾ Uredba (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012., str. 1.).

- (29) Svaka država članica trebala bi osigurati uspostavu programâ praćenja da bi se moglo provjeriti da voda namijenjena za ljudsku potrošnju ispunjava zahtjeve ove Direktive. Većinu praćenja koje treba provesti za potrebe ove Direktive provodit će isporučitelji vode. Isporučiteljima vode trebalo bi dati određenu fleksibilnost u pogledu parametara koje prate za potrebe procjene rizika i upravljanja rizikom za sustav opskrbe. Ako parametar nije detektiran, isporučitelji vode trebali bi moći smanjiti učestalost praćenja ili u potpunosti prestati pratiti taj parametar. Procjenu rizika i upravljanje rizikom za sustav opskrbe trebalo bi provoditi za većinu parametara. Međutim, osnovne parametre trebalo bi uvijek pratiti s posebnom minimalnom učestalošću. Ovom se Direktivom uglavnom utvrđuju odredbe o učestalosti praćenja za potrebe provjere usklađenosti, uz samo ograničene odredbe o praćenju za operativne potrebe. Moglo bi biti potrebno dodatno praćenje za operativne potrebe kako bi se osiguralo ispravno funkcioniranje obrade vode. Takvo dodatno praćenje trebalo bi se provoditi na temelju diskrecijske odluke isporučitelja vode. U tom pogledu isporučitelji vode mogli bi se koristiti Smjernicama SZO-a i Priručnikom za plan za sigurnost vode.
- (30) Pristup temeljen na riziku trebali bi primjenjivati svi isporučitelji vode, uključujući male isporučitelje vode, jer su tijekom evaluacije Direktive 98/83/EZ kod tih isporučitelja utvrđeni nedostaci u njezinoj provedbi, ponekad uzrokovani troškovima provedbe nepotrebnih operacija praćenja. Pri primjeni pristupa temeljenog na riziku trebalo bi uzeti u obzir pitanja vezana za sigurnost.
- (31) U slučaju neispunjavanja zahtjeva koje određuje ova Direktiva, dotična država članica trebala bi odmah istražiti uzrok i osigurati poduzimanje potrebnih korektivnih aktivnosti što je prije moguće da bi se ponovno uspostavila kvaliteta vode koja se isporučuje. U slučajevima kad opskrba vodom predstavlja potencijalnu opasnost za zdravље ljudi, trebalo bi zabraniti opskrbu takvom vodom ili ograničiti njezinu upotrebu. Osim toga, u slučaju neispunjavanja minimalnih zahtjeva za vrijednosti u vezi s mikrobiološkim i kemijskim parametrima, države članice trebale bi to neispunjavanje smatrati potencijalnom opasnošću za zdravљe ljudi, osim ako se ta nesukladnost smatra neznatnom. U slučajevima u kojima je potrebna korektivna aktivnost radi ponovne uspostave kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju, u skladu s člankom 191. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), prioritet bi trebalo dati aktivnostima kojima se problem rješava na izvoru.
- (32) Države članice trebale bi pod određenim uvjetima i u valjano opravdanim okolnostima biti ovlaštene i dalje odobravati odstupanja od ove Direktive te je u tom pogledu potrebno uspostaviti pravilan okvir za takva odstupanja, pod uvjetom da ona ne predstavljaju potencijalnu opasnost za zdravље ljudi i pod uvjetom da se opskrba vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju u dotičnom području ne može održati ni na koji drugi razuman način. Ta bi odstupanja trebala biti ograničena na posebne slučajevе. Odstupanja koja su odobrile države članice u skladu s Direktivom 98/83/EZ i koja se još primjenjuju na krajnji rok za prenošenje ove Direktive trebala bi se i dalje primjenjivati do isteka odstupanja, a trebalo bi ih obnoviti u skladu s ovom Direktivom samo ako još nije odobreno drugo odstupanje.
- (33) Komisija je u svojoj Komunikaciji od 19. ožujka 2014. o europskoj građanskoj inicijativi „Voda i odvodnja su ljudsko pravo! Voda je javno dobro, a ne roba!” pozvala države članice da svim građanima osiguraju pristup minimalnoj vodoopskrbi u skladu s preporukama SZO-a. Usto, obvezala se nastaviti poboljšavati „pristup sigurnoj vodi za piće [...] za sve stanovništvo kroz politike zaštite okoliša”. To je u skladu sa šestim ciljem održivog razvoja i povezanim specifičnim ciljem „ostvarivanja univerzalnog i pravednog pristupa sigurnoj i cijenom pristupačnoj pitkoj vodi za sve”. Kako bi se rješili ti aspekti pristupa vodi koji su povezani s kvalitetom i dostupnošću, u okviru odgovora na inicijativu Right2Water te kako bi se doprinijelo provedbi 20. načela europskog stupa socijalnih prava u kojem se navodi da „svi imaju pravo pristupa kvalitetnim osnovnim uslugama, uključujući vodu”, države članice trebale bi rješavati pitanje pristupa vodi na nacionalnoj razini, a opet imati određena diskrecijska prava u pogledu konkretnih mjera koje će se provesti. To bi se trebalo postići mjerama usmjerenima na poboljšanje pristupa vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju za sve, posebice postavljanjem vanjske i unutarnje opreme u javnim prostorima ako je to tehnički izvedivo, kao i mjerama usmjerenima na promicanje upotrebe vode iz slavine, na primjer poticanjem besplatne opskrbe vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju u javnim upravama i javnim zgradama, ili besplatne opskrbe ili uz nisku naknadu za potrošače u restoranima, kantinama i ugostiteljstvu.

- (34) Unija i države članice obvezale su se, u okviru svojih nadležnosti, ostvariti ciljeve održivog razvoja, priznajući istodobno primarnu odgovornost država članica u dalnjem postupanju i preispitivanju napretka ostvarenog u pogledu tih ciljeva na nacionalnoj, regionalnoj i svjetskoj razini. Neki ciljevi održivog razvoja te pravo na vodu nisu obuhvaćeni politikom Unije u području okoliša ni socijalnom politikom Unije jer su one po prirodi ograničene i nadopunjivaju se. Vodeći računa o granicama nadležnosti Unije ipak je primjereno osigurati da trajna predanost država članica pravu na vodu bude u skladu s ovom Direktivom, uz istodobno poštovanje načela supsidijarnosti. U tom pogledu, države članice trenutačno ulaze znatne napore kako bi se poboljšao pristup vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju. Osim toga, Protokolom o vodi i zdravlju uz Konvenciju o zaštiti i uporabi prekograničnih vodotoka i međunarodnih jezera iz 1992. Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) i Regionalnog ureda SZO-a za Europu, čije su stranke i mnoge države članice, nastoji se zaštititi zdravlje ljudi boljim upravljanjem u području vodnog gospodarstva i smanjenjem broja bolesti povezanih s vodom. Države članice moguće bi se koristiti smjernicama izrađenima u okviru nadležnosti tog protokola radi procjene konteksta politika i početnog stanja u pogledu pristupa vodi te radi utvrđivanja mjera potrebnih za poboljšanje pravednog pristupa vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju za sve.
- (35) Europski parlament u svojoj je Rezoluciji od 8. rujna 2015. o praćenju europske građanske inicijative Right2Water⁽¹⁷⁾ zatražio od država članica da obrate posebnu pozornost na potrebe ranjivih društvenih skupina. Specifičan položaj manjinskih kultura kao što su Romi i Putnici, bez obzira na to jesu li sjedilačke, a posebice izostanak pristupa vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju, priznat je i u Komunikaciji Komisije od 2. travnja 2014. naslovljenoj „Izvješće o provedbi Okvira EU-a za nacionalne strategije integracije Roma“ te u Preporuci Vijeća od 9. prosinca 2013. o djelotvornim mjerama integracije Roma u državama članicama. U tom općem kontekstu primjereno je da države članice posvete posebnu pozornost ranjivim i marginaliziranim skupinama poduzimajući potrebne mjere kako bi se poboljšao pristup tih skupina vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju. Ne dovodeći u pitanje pravo država članica da definiraju te skupine, bilo bi važno da u te skupine budu uključeni izbjeglice, nomadske zajednice, beskućnici i manjinske kulture, kao što su Romi i Putnici, bez obzira na to jesu li sjedilačke. Takve bi mjeru za poboljšavanje pristupa, prepustene na prosudbu državama članicama, moguće primjerice uključivati osiguravanje alternativnih sustava opskrbe, kao što su individualni uređaji za obradu, opskrbu vodom cisternama, kao što su kamioni i spremnici, te osiguravanje nužne infrastrukture za kampove.
- (36) Kako bi potrošači postali svjesniji posljedica potrošnje vode, trebali bi na lako dostupan način, na primjer na svojim računima ili putem pametne aplikacije, primati informacije o potrošenoj godišnjoj količini, promjenama u potrošnji, usporedbi s prosječnom potrošnjom kućanstava, ako su takve informacije dostupne isporučitelju vode, kao i o cijeni po litri vode namijenjene za ljudsku potrošnju, čime bi se omogućila usporedba s cijenom vode u boci.
- (37) U Sedmom programu djelovanja za okoliš do 2020. „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta“⁽¹⁸⁾ zahtijeva se da javnost ima pristup jasnim informacijama o okolišu na nacionalnoj razini. Direktivom 98/83/EZ bio je predviđen samo pasivni pristup informacijama, što znači da su države članice trebale osigurati samo da su informacije dostupne. Te bi odredbe stoga trebalo zamijeniti kako bi se osiguralo da ažurne informacije budu dostupne potrošačima na internetu, u prilagođenom obliku jednostavnom za upotrebu. Na opravdan zahtjev potrošači bi trebali moći zatražiti pristup tim informacijama na drugi način.
- (38) Ažurne informacije koje se trebaju pružati na temelju ove Direktive trebale bi uključivati rezultate programa praćenja, informacije o načinu obrade vode i dezinfekcije, informacije o prekoračenju vrijednosti parametara relevantnih za zdravlje ljudi, relevantne informacije o procjeni rizika i upravljanju rizikom sustava opskrbe, savjete o tome kako smanjiti potrošnju vode i izbjegći zdravstvene rizike zbog stagnantne vode, ali i dodatne informacije koje bi javnosti moguće biti korisne, kao što su podaci o indikatorima, kao što su željezo, tvrdoča i minerali, koji često utječu na percepциje potrošača o vodi iz slavine. Osim toga, kao odgovor na interes potrošača u pogledu pitanja koja se odnose na vodu, potrošačima bi trebalo na zahtjev dati pristup dostupnim povijesnim podacima o rezultatima praćenja i prekoračenjima.

⁽¹⁷⁾ SL C 316, 22.9.2017., str. 99.

⁽¹⁸⁾ Odluka br. 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2020. „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta“ (SL L 354, 28.12.2013., str. 171.).

- (39) U pogledu isporučitelja vode koji isporučuju najmanje 10 000 m³ dnevno ili opslužuju najmanje 50 000 ljudi, potrošačima bi na internetu trebale biti dostupne i dodatne informacije o, među ostalim, učinkovitosti njihova poslovanja, stopama gubitka vode, vlasničkoj strukturi i strukturi troškova.
- (40) Svrha boljeg informiranja potrošača o relevantnim informacijama i veće transparentnosti trebala bi biti porast pouzdanja građana u vodu koja im se isporučuje, kao i u vodne usluge, te bi to trebalo dovesti do veće upotrebe vode iz slavine kao vode za piće, čime bi se moglo doprinijeti smanjenju uporabe plastike, smanjenju plastičnog otpada i emisija stakleničkih plinova, te imati pozitivan utjecaj na ublažavanje klimatskih promjena i na okoliš u cjelini.
- (41) Poboljšanjem tehnika praćenja stope gubitaka vode postale su sve očitije. Kako bi se poboljšala učinkovitost vodne infrastrukture, što uključuje izbjegavanje prekomernog iskorištavanja ograničenih resursa vode namijenjene za ljudsku potrošnju, sve države članice trebale bi procijeniti razine gubitaka vode i smanjiti ih ako su iznad određenog praga.
- (42) Cilj je Direktive 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁹⁾ zajamčiti pristup informacijama o okolišu u državama članicama u skladu s Aarhuškom konvencijom o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša ⁽²⁰⁾ iz 1998. („Aarhuška konvencija“). Aarhuškom konvencijom obuhvaćene su široke obveze povezane sa stavljanjem informacija o okolišu na raspolažanje na zahtjev i s aktivnim širenjem tih informacija. Široko je i područje primjene Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²¹⁾, koja obuhvaća dijeljenje prostornih informacija, uključujući skupove podataka o raznim temama povezanim s okolišem. Važno je da se odredbama ove Direktive koje se odnose na pristup informacijama i aranžmane za dijeljenje podataka ne stvara zaseban pravni režim, nego da se dopunjaju te direktive. Stoga se odredbama ove Direktive o obavljanju javnosti i o informacijama o praćenju provedbe ne bi smjelo dovoditi u pitanje direktive 2003/4/EZ i 2007/2/EZ.
- (43) Direktivom 98/83/EZ nisu utvrđene obveze izvješćivanja za male isporučitelje vode. Kako bi se to ispravilo i kako bi se riješila potreba za informacijama o provedbi i usklađenosti, trebalo bi u ovu Direktivu uvesti novi sustav prema kojem su države članice obvezne uspostaviti i ažurirati skupove podataka koji sadržavaju samo relevantne podatke, kao što su prekoračivanje vrijednosti parametara i incidenti od određene važnosti, te ih učiniti dostupnim Komisiji i Europskoj agenciji za okoliš (EEA). Time bi se trebalo osigurati da administrativno opterećenje za sve subjekte ostane ograničeno u najvećoj mogućoj mjeri. Kako bi se osiguralo postojanje prikladne infrastrukture za pristup javnosti, izvješćivanje i dijeljenje podataka među javnim tijelima, države članice trebale bi temeljiti specifikacije podataka na Direktivi 2007/2/EZ i njezinim provedbenim aktima.
- (44) Podaci koje dostavljaju države članice nisu samo nužni za provjere usklađenosti, nego su i ključni da bi se Komisiji omogućilo praćenje i ocjenjivanje ove Direktive u odnosu na željene ciljeve kako bi se prikupile informacije za buduće evaluacije ove Direktive u skladu sa stavkom 22. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽²²⁾ U tom kontekstu postoji potreba za relevantnim podacima koji će omogućiti bolju procjenu učinkovitosti, djelotvornosti i relevantnosti ove Direktive te njezine dodane vrijednosti za Uniju, pa je stoga nužno osigurati postojanje prikladnih mehanizama izvješćivanja koji mogu služiti i kao pokazatelji za buduće evaluacije ove Direktive.
- (45) U skladu sa stavkom 22. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva Komisija bi trebala provesti evaluaciju ove Direktive u određenom roku nakon utvrđenog datuma za njezino prenošenje. Ta bi se evaluacija trebala temeljiti na iskustvu stečenom i podacima prikupljenima tijekom provedbe ove Direktive, na svim dostupnim preporukama SZO-a te na relevantnim znanstvenim, analitičkim i epidemiološkim podacima.

⁽¹⁹⁾ Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EZ (SL L 41, 14.2.2003., str. 26.).

⁽²⁰⁾ SL L 124, 17.5.2005., str. 4.

⁽²¹⁾ Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) (SL L 108, 25.4.2007., str. 1.).

⁽²²⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

- (46) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i slijede načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima. Osobito, ovom se Direktivom nastoji promicati načela povezana sa zdravstvenom zaštitom, pristupom uslugama od općega gospodarskog interesa, zaštitom okoliša i zaštitom potrošača.
- (47) Za djelotvornost ove Direktive i njezin cilj zaštite zdravlja ljudi u kontekstu politike Unije o okolišu zahtijeva se da se fizičke ili pravne osobe ili, prema potrebi, njihove propisno osnovane organizacije, mogu osloniti na nju u sudskim postupcima te da nacionalni sudovi mogu uzeti tu Direktivu u obzir kao element prava Unije kako bi se, među ostalim, preispitale odluke nacionalnog tijela kada je to primjeren. Osim toga, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda te na temelju načela lojalne suradnje utvrđenog u članku 4. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), sudovi država članica odgovorni su za osiguravanje sudske zaštite prava koja osoba ima na temelju prava Unije. Nadalje, člankom 19. stavkom 1. UEU-a od država članica zahtijeva se da osiguraju pravne lijekove dostatne za osiguranje učinkovite pravne zaštite u područjima obuhvaćenima pravom Unije.

To se posebice primjenjuje u pogledu direktive čiji je cilj zaštititi zdravlje ljudi od negativnih učinaka svakog onečišćenja vode namijenjene za ljudsku potrošnju. Osim toga, u skladu s Aarhuškom konvencijom, članovi zainteresirane javnosti trebali bi imati pristup pravosuđu kako bi doprinijeli zaštiti prava na život u okolišu koji je primjeren za osobno zdravlje i dobrobit. Odlukom Vijeća (EU) 2018/881⁽²³⁾ od Komisije je zatraženo da do 30. rujna 2019. provede studiju i, prema potrebi s obzirom na studiju, do 30. rujna 2020. podnese prijedlog izmjene Uredbe (EZ) br. 1367/2006 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁴⁾ kako bi se odgovorilo na nalaze Odbora za praćenje uskladenosti s Aarhuškom konvencijom u predmetu ACCC/C/2008/32. Komisija je u tom roku dostavila studiju i u Komunikaciji od 11. prosinca 2019. o europskom zelenom planu navela da će „razmotriti reviziju Aarhuške uredbe kako bi se poboljšao pristup upravnim i sudskim preispitivanjima na razini EU-a za građane i nevladine organizacije koji smatraju upitnom zakonitost odluka s učincima na okoliš“. Važno je da Komisija poduzme i mјere za poboljšanje pristupa pravosuđu za građane i nevladine organizacije pred nacionalnim sudovima u svim državama članicama.

- (48) Kako bi se ova Direktiva prilagodila znanstvenom i tehničkom napretku Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s utvrđivanjem praga za gubitke vode, utvrđivanjem postupka ocjenjivanja sukladnosti za proizvode u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju, utvrđivanjem postupka za podnošenje zahtjeva ECHA-i za uvrštanje ulaznih sirovina, smjesa ili sastojaka na europske pozitivne popise ili njihovo uklanjanje s tih popisa, utvrđivanjem postupka za označivanje proizvoda u dodiru s vodom, usvajanjem metodologije za mjerenje mikroplastike, izmjenom Priloga III. i izmjenom vrijednosti parametara za bisfenol A u dijelu B Priloga I. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstитucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata. Uz to, ovlast utvrđena u napomeni 10. dijela C Priloga I. Direktivi 98/83/EZ za utvrđivanje učestalosti i metoda praćenja za radioaktivne tvari zastarjela je zbog donošenja Direktive Vijeća 2013/51/Euratom⁽²⁵⁾ te bi je stoga trebalo brisati. Ovlast utvrđena u drugom podstavku dijela A Priloga III. Direktivi 98/83/EZ o izmjenama Direktive više nije nužna i trebalo bi jebrisati.

⁽²³⁾ Odluka Vijeća (EU) 2018/881 od 18. lipnja 2018. o zahtjevu Komisiji da podnese studiju o opcijama Unije za rješavanje pitanja nalaza Odbora za praćenje uskladenosti s Aarhuškom konvencijom u predmetu ACCC/C/2008/32 te, prema potrebi s obzirom na rezultate studije, prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1367/2006 (SL L 155, 19.6.2018., str. 6.).

⁽²⁴⁾ Uredba (EZ) br. 1367/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o primjeni odredaba Aarhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosudu u pitanjima okoliša na institucije i tijela Zajednice (SL L 264, 25.9.2006., str. 13.).

⁽²⁵⁾ Direktiva Vijeća 2013/51/Euratom od 22. listopada 2013. o utvrđivanju zahtjeva za zaštitu zdravlja stanovništva od radioaktivnih tvari u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju (SL L 296, 7.11.2013., str. 12.).

- (49) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Direktive, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji za donošenje metodologija za ispitivanje i prihvaćanje sirovina, smjesa i sastojaka, europskih pozitivnih popisa ulaznih sirovina, smjesa i sastojaka te postupaka i metoda za ispitivanje i prihvaćanje konačnih materijala izrađenih od tih tvari. Provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji i za donošenje oblika i modaliteta za objavljivanje informacija o provedbi ove Direktive koje dostavljaju države članice, a EEA objedinjuje, kao i za uspostavu i ažuriranje popisa za praćenje. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća.⁽²⁶⁾
- (50) Ne dovodeći u pitanje Direktivu 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁷⁾, države članice trebale bi utvrditi pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzeti sve potrebne mјere za osiguravanje njihove provedbe. Te sankcije trebale bi biti djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće.
- (51) Kako bi isporučiteljima vode bio dostupan potpuni niz podataka kada počnu provoditi procjenu rizika i upravljanje rizikom za sustav opskrbe, za nove parametre trebalo bi uvesti prijelazno razdoblje od tri godine. Time će se državama članicama omogućiti da utvrde opasnosti i opasne događaje tijekom te prve tri godine nakon krajnjeg roka za prenošenje ove Direktive, te da isporučiteljima vode pruže podatke o novim parametrima, čime se izbjegavaju sva nepotrebna praćenja koja obavljaju isporučitelji vode ako se uvidi da neki parametar ne treba pratiti prema prvom utvrđivanju opasnosti i opasnih događaja. Tijekom te početne tri godine isporučitelji vode ipak bi trebali provesti procjenu rizika i za sustav opskrbe ili iskoristiti postojeće procjene rizika već provedene u skladu s Direktivom (EU) 2015/1787 za one parametre koji su bili dio Priloga I. Direktivi 98/83/EZ s obzirom na to da će podaci za te parametre već biti dostupni kad ova Direktiva stupi na snagu.
- (52) Direktivom 2013/51/Euratom utvrđuju se posebni aranžmani za praćenje radioaktivnih tvari u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju. Stoga se ovom Direktivom ne bi trebale utvrđivati vrijednosti parametara za radioaktivnost.
- (53) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, odnosno zaštитiti zdravlje ljudi i poboljšati pristup vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mјere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (54) Obvezu prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo trebalo bi ograničiti na one odredbe koje predstavljaju suštinsku izmjenu u usporedbi s prijašnjim direktivama. Obveza prenošenja nepromijenjenih odredaba proizlazi iz prijašnjih direktiva.
- (55) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo direktiva, koji su navedeni u dijelu B Priloga VI.

⁽²⁶⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁽²⁷⁾ Direktiva 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (SL L 328, 6.12.2008., str. 28.).

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Ciljevi

1. Ova se Direktiva odnosi na kvalitetu vode namijenjene za ljudsku potrošnju za sve u Uniji.
2. Ciljevi su ove Direktive zaštiti ljudi od negativnih učinaka bilo kakvog zagađenja vode namijenjene za ljudsku potrošnju osiguravanjem njezine zdravstvene ispravnosti i čistoće, kao i poboljšati pristup vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „voda namijenjena za ljudsku potrošnju” znači:
  - (a) sva voda, bilo u njezinu izvornom stanju ili nakon obrade, koja je namijenjena za piće, kuhanje, pripremu hrane ili druge potrebe domaćinstva i u javnim i u privatnim prostorima, neovisno o njezinu podrijetlu te o tome isporučuje li se iz vodoopskrbne mreže, isporučuje li se iz cisterne ili se stavlja u boce ili ambalažu, uključujući izvorsku vodu;
  - (b) sva voda koja se u poslovanju s hranom rabi za proizvodnju, obradu, očuvanje ili stavljanje na tržiste proizvodâ ili tvari namijenjenih za ljudsku potrošnju;
2. „kućna vodoopskrbna mreža” znači cijevi, oprema i naprave koje se instaliraju između slavina koje se u normalnim okolnostima rabe za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju u javnim i privatnim prostorima te vodoopskrbne mreže, no samo onda kada za njih ne odgovara isporučitelj vode u svojstvu isporučitelja vode u skladu s odgovarajućim nacionalnim pravom;
3. „isporučitelj vode” znači subjekt koji isporučuje vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju;
4. „prioritetni objekti” znači veliki objekti koji nisu kućanstva, s brojnim korisnicima potencijalno izloženima rizicima povezanima s vodom, osobito veliki objekti za javnu upotrebu kako su ih utvridle države članice;
5. „poduzeće za poslovanje s hranom” znači poduzeće za poslovanje s hranom kako je definirano u članku 3. točki 2. Uredbe (EZ) br. 178/2002;
6. „subjekt u poslovanju s hranom” znači subjekt u poslovanju s hranom kako je definiran u članku 3. točki 3. Uredbe (EZ) br. 178/2002;
7. „opasnost” znači biološki, kemijski, fizički ili radiološki agent u vodi ili drugi aspekt stanja vode s mogućnošću štetnog djelovanja na zdravlje ljudi;
8. „opasan događaj” znači događaj kojim se u sustav opskrbe vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju uvode opasnosti, odnosno iz njega se ne uklanjaju opasnosti;
9. „rizik” znači kombinacija vjerojatnosti opasnog događaja i ozbiljnosti posljedica ako se u sustavu opskrbe vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju dogode opasnost i opasan događaj;
10. „ulazna sirovina” znači tvar koja je namjerno dodana u okviru proizvodnje organskih materijala ili u okviru proizvodnje mješavina za cementne materijale;
11. „smjesa” znači kemijska smjesa metala, emajla, keramike ili drugog anorganskog materijala.

Članak 3.

Izuzeća

1. Ova se Direktiva ne primjenjuje na:

- (a) prirodne mineralne vode koje su kao takve priznate od nadležnog tijela, kako je navedeno u Direktivi 2009/54/EZ; ili
- (b) vode koje su lijekovi u smislu Direktive 2001/83/EZ.

2. Pomorska plovila koja desaliniziraju vodu, prevoze putnike i djeluju kao isporučitelji vode podliježu samo člancima od 1. do 6., i člancima 9., 10., 13. i 14. ove Direktive i njezinih relevantnih priloga.

3. Države članice mogu izuzeti od ove Direktive:

- (a) vodu namijenjenu isključivo za one svrhe za koje nadležna tijela smatraju da kvaliteta vode nema nikakva utjecaja, bilo izravnog ili neizravnog, na zdravlje dotičnih potrošača;
- (b) vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju iz individualne opskrbe, pod uvjetom da je prosječna potrošnja manja od 10 m^3 dnevno ili da opslužuje manje od 50 osoba, osim ako je opskrba vodom dio komercijalne ili javne aktivnosti.

4. Države članice koje su se koristile iznimkama iz stavka 3. točke (b) osiguravaju da dotično stanovništvo bude obaviješteno o korištenju tim iznimkama te o bilo kojoj aktivnosti koja se može poduzeti s ciljem zaštite zdravlja ljudi od negativnih učinaka koji su posljedica bilo kakvog zagađenja vode namijenjene za ljudsku potrošnju. Osim toga, ako potencijalna opasnost za zdravlje ljudi koja proizlazi iz kvalitete takve vode postane očigledna, dotičnom se stanovništvu mora odmah dati prikidan savjet.

5. Države članice mogu izuzeti subjekte u poslovanju s hranom od ove Direktive u pogledu vode koja se upotrebljava za posebne potrebe poslovanja s hranom, ako nadležna nacionalna tijela smatraju da kvalitet takve vode ne može utjecati na sigurnost prehrambenih proizvoda u njihovu konačnom obliku i pod uvjetom da je opskrba vodom tih subjekata za poslovanje s hranom u skladu s relevantnim obvezama, posebice postupcima koji se temelje na načelima analize opasnosti i kritičnih kontrolnih točaka te korektivnih aktivnosti u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije o hrani.

Države članice osiguravaju da su proizvođači vode namijenjene za ljudsku potrošnju koja se stavlja u boce ili ambalažu usklađeni s člancima od 1. do 5. i dijelovima A i B Priloga I.

Međutim, minimalni zahtjevi utvrđeni u dijelu A Priloga I. ne primjenjuju se na izvorsku vodu kako je navedeno u Direktivi 2009/54/EZ.

6. Isporučitelji vode koji u prosjeku isporučuju manje od 10 m^3 dnevno ili opskrbljuju manje od 50 osoba kao dio komercijalne ili javne aktivnosti podliježu samo člancima od 1. do 6., i člancima 13., 14. i 15. ove Direktive te njezinim relevantnim prilozima.

Članak 4.

Opće obveze

1. Ne dovodeći u pitanje svoje obveze na temelju drugog prava Unije, države članice poduzimaju potrebne mjere da bi osigurale zdravstvenu ispravnost i čistoću vode namijenjene za ljudsku potrošnju. Za potrebe minimalnih zahtjeva iz ove Direktive, voda namijenjena za ljudsku potrošnju zdravstveno je ispravna i čista ako su ispunjeni svi sljedeći zahtjevi:

- (a) ta je voda slobodna od bilo kakvih mikroorganizama i parazita te bilo kakvih tvari koje u određenim brojevima ili koncentracijama predstavljaju potencijalnu opasnost za zdravlje ljudi;
- (b) ta voda ispunjava minimalne zahtjeve utvrđene u dijelovima A, B i D Priloga I.;
- (c) države članice poduzele su sve druge potrebne mjere kako bi bile usklađene s člancima od 5. do 14.

2. Države članice osiguravaju da se mjere koje se poduzimaju s ciljem provedbe ove Direktive temelje na načelu predostrožnosti i da ni pod kojim okolnostima ne dopuštaju, izravno ili neizravno, bilo kakvo smanjenje postojeće kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju ili bilo kakvo povećanje onečišćenja voda koje se rabe za proizvodnju vode namijenjene za ljudsku potrošnju.

3. U skladu s Direktivom 2000/60/EZ države članice osiguravaju da se procjena razina gubitaka vode unutar njihovog državnog područja i mogućnosti za poboljšanja u pogledu smanjenja gubitaka vode provodi metodom ocjenjivanja „infrastrukturni indeks istjecanja“ (ILI) ili drugom odgovarajućom metodom. Tom se procjenom u obzir uzimaju relevantni aspekti javnog zdravlja te okolišni, tehnički i gospodarski aspekti i obuhvaćaju barem isporučitelji vode koji isporučuju najmanje 10 000 m³ dnevno ili opskrbljuju najmanje 50 000 ljudi.

Rezultati procjene dostavljaju se Komisiji do 12. siječnja 2026.

Do 12. siječnja 2028. Komisija donosi delegirani akt u skladu s člankom 21., radi dopune ove Direktive utvrđivanjem praga, na temelju ILI-ja ili druge odgovarajuće metode, u slučaju čijeg premašivanja države članice predstavljaju akcijski plan. Taj delegirani akt izrađuje se na temelju procjena država članica i prosječne stope gubitka vode u Uniji utvrđene na temelju tih procjena.

U roku od dvije godine od donošenja delegiranog akta iz trećeg podstavka države članice sa stopom gubitka vode koja premašuje prag utvrđen u delegiranom aktu Komisiji podnose akcijski plan kojim se utvrđuje niz mjeru koje treba poduzeti kako bi se smanjila njihova stopa gubitka vode.

Članak 5.

Standardi kvalitete

1. Države članice utvrđuju vrijednosti koje se primjenjuju na vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju za parametre utvrđene u Prilogu I.

2. Vrijednosti parametara utvrđene na temelju stavka 1. ovog članka ne smiju biti blaže od onih navedenih u dijelovima A, B, C i D Priloga I. Što se tiče parametara iz dijela C Priloga I., vrijednosti se utvrđuju samo za potrebe praćenja te kako bi se osiguralo da zahtjevi iz članka 14. budu ispunjeni.

3. Država članica utvrđuje vrijednosti za dodatne parametre koji nisu uključeni u Prilog I. ako to zahtjeva zaštita zdravlja ljudi unutar njezina državnog područja ili jednog njegova dijela. Utvrđene vrijednosti moraju barem udovoljavati zahtjevima iz članka 4. stavka 1. točke (a).

Članak 6.

Točka usklađenosti

1. Vrijednosti parametara utvrđene u skladu s člankom 5. za parametre navedene u dijelovima A i B Priloga I. moraju se poštovati:

- (a) u slučaju vode namijenjene za ljudsku potrošnju koja se isporučuje putem vodoopskrbne mreže, na točki unutar neke prostorije ili objekta na kojoj ona izlazi iz slavina koje se uobičajeno rabe za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju;
- (b) u slučaju vode namijenjene za ljudsku potrošnju koja se doprema iz cisterne, na točki na kojoj voda izlazi iz cisterne;
- (c) u slučaju vode namijenjene za ljudsku potrošnju koja se stavlja u boce ili ambalažu, na točki na kojoj se voda stavlja u boce ili ambalažu;
- (d) u slučaju vode namijenjene za ljudsku potrošnju koja se upotrebljava u poslovanju s hranom, na točki na kojoj se voda upotrebljava u tom poslovanju.

2. U slučaju vode namijenjene za ljudsku potrošnju obuhvaćene stavkom 1. točkom (a) ovog članka, smatra se da su države članice ispunile svoje obveze u skladu s ovim člankom te u skladu s člankom 4. i člankom 14. stavkom 2. ako se može ustanoviti da nepoštovanje vrijednosti parametara utvrđenih u skladu s člankom 5. proizlazi iz kućne vodoopskrbne mreže ili njezina održavanja, ne dovodeći u pitanje članak 10. u pogledu prioritetnih objekata.

3. Kada se primjenjuje stavak 2. ovog članka i postoji rizik da voda namijenjena za ljudsku potrošnju obuhvaćena stavkom 1. točkom (a) ovog članka neće poštovati vrijednosti parametara utvrđene u člankom 5., države članice neovisno o tome moraju osiguravati:

- (a) da su poduzete odgovarajuće mjere kako bi se smanjio ili uklonio rizik nepoštovanja vrijednosti parametara, poput savjetovanja vlasnikâ imovine o bilo kojoj korektivnoj aktivnosti koju bi mogli poduzeti te da su, prema potrebi, poduzete te druge mjere, poput odgovarajućih tehnika obrade, kako bi se promjenila priroda ili svojstava vode prije isporuke s ciljem smanjenja ili uklanjanja rizika da voda nakon opskrbe neće biti u skladu s vrijednostima parametara; i
- (b) da su dotični potrošači pravodobno obaviješteni i savjetovani o bilo kojoj mogućoj korektivnoj aktivnosti koju bi oni trebali poduzeti.

Članak 7.

Pristup za sigurnost vode temeljen na riziku

1. Države članice osiguravaju da obrada i distribucija vode namijenjene za ljudsku potrošnju te opskrba takvom vodom podliježu pristupu temeljenom na riziku kojim se obuhvaća cijeli lanac opskrbe od područja sliva, zahvaćanja, obrade, skladištenja i distribucije vode do točke usklađenosti određene u članku 6.

Pristup temeljen na riziku sastoji se od sljedećih elemenata:

- (a) procjene rizika i upravljanja rizikom za područja sliva za vodozahvate vode namijenjene za ljudsku potrošnju u skladu s člankom 8.;
- (b) procjene rizika i upravljanja rizikom za svaki sustav opskrbe koji uključuje zahvaćanje, obradu, skladištenje i distribuciju vode za ljudsku potrošnju do točke isporuke koju provode isporučitelji vode u skladu s člankom 9.; i
- (c) procjene rizika za kućne vodoopskrbne mreže u skladu s člankom 10.

2. Države članice mogu prilagoditi provedbu pristupa temeljenog na riziku, ne dovodeći u pitanje cilj ove Direktive koji se odnosi na kvalitetu vode namijenjene za ljudsku potrošnju i zdravlje potrošača, ako postoje posebna ograničenja zbog zemljopisnih okolnosti kao što su udaljenost ili ograničena dostupnost područja vodoopskrbe.

3. Države članice osiguravaju jasnu i primjerenu raspodjelu odgovornosti među dionicima, kako su ih definirale države članice, u pogledu provedbe pristupa temeljenog na riziku. Takva raspodjela odgovornosti mora biti prilagođena njihovu institucijskom i pravnom okviru.

4. Procjena rizika i upravljanje rizikom za područja sliva za vodozahvate vode namijenjene za ljudsku potrošnju prvi put se provodi do 12. srpnja 2027. Ta se procjena rizika i upravljanje rizikom preispituje u redovitim vremenskim razmacima od najviše šest godina, uzimajući u obzir zahtjeve predviđene u članku 7. Direktive 2000/60/EZ, i prema potrebi ažurira.

5. Procjena rizika i upravljanje rizikom za sustav opskrbe prvi put se provodi do 12. siječnja 2029. Ta se procjena rizika i upravljanje rizikom preispituje u redovitim razmacima od najviše šest godina i prema potrebi ažurira.

6. Procjena rizika za kućne vodoopskrbne mreže prvi se put provodi do 12. siječnja 2029. Ta se procjena rizika preispituje svakih šest godina i prema potrebi ažurira.

7. Rokovima određenima u stavcima 4., 5. i 6. ne sprečavaju se države članice da osiguraju poduzimanje mjera što je prije moguće nakon što se rizici utvrde i procijene.

Članak 8.

Procjena rizika i upravljanje rizikom za područja sliva za vodozahvate vode namijenjene za ljudsku potrošnju

1. Ne dovodeći u pitanje članke od 4. do 8. Direktive 2000/60/EZ, države članice osiguravaju provođenje procjene rizika i upravljanja rizikom za područja sliva za vodozahvate vode namijenjene za ljudsku potrošnju.
2. Države članice osiguravaju da su procjenom rizika obuhvaćeni sljedeći elementi:
  - (a) određivanje područjâ sliva za vodozahvate uključujući:
    - i. utvrđivanje i izradu karata područjâ sliva za vodozahvate;
    - ii. izradu karata zaštitnih zona kada su te zone uspostavljene u skladu s člankom 7. stavkom 3. Direktive 2000/60/EZ;
    - iii. georeferentne podatke za sve vodozahvate u područjima sliva; s obzirom na to da su ti podaci potencijalno osjetljivi, posebno u kontekstu javnog zdravlja i javne sigurnosti, države članice osiguravaju da su ti podaci zaštićeni i priopćeni samo relevantnim tijelima i isporučiteljima vode;
    - iv. opis upotrebe zemljišta, način otjecanja vode i ponovnog napajanja u područjima sliva za vodozahvate.
  - (b) utvrđivanje opasnosti i opasnih događaja u područjima sliva za vodozahvate i procjena rizika koji bi mogli predstavljati za kvalitetu vode namijenjene za ljudsku potrošnju; tom se procjenom procjenjuju mogući rizici koji bi mogli uzrokovati pogoršanje kvalitete vode u tolikoj mjeri da bi ona mogla predstavljati rizik za zdravlje ljudi;
  - (c) primjерено praćenje u površinskoj vodi ili podzemnoj vodi, ili objema, u područjima sliva za vodozahvate ili u sirovoj vodi relevantnih parametara, tvari ili onečišćujućih tvari koji su izabrani iz sljedećeg:
    - i. parametri iz dijelova A i B Priloga I. ili utvrđeni u skladu s člankom 5. stavkom 3. ove Direktive;
    - ii. onečišćujuće tvari u podzemnim vodama iz Priloga I. Direktivi 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (28) i onečišćujuće tvari i pokazatelji onečišćenja za koje su države članice utvrdile granične vrijednosti u skladu s Prilogom II. toj direktivi;
    - iii. prioritetne tvari i određene druge onečišćujuće tvari iz Priloga I. Direktivi 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (29);
    - iv. onečišćujuće tvari specifične za riječni sliv koje su države članice utvrdile u skladu s Direktivom 2000/60/EZ;
    - v. druge onečišćujuće tvari relevantne za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju koje su države članice utvrdile na osnovi informacija prikupljenih u skladu s točkom (b) ovog podstavka;
    - vi. prirodno prisutne tvari koje bi mogle predstavljati potencijalnu opasnost za zdravlje ljudi uporabom vode namijenjene za ljudsku potrošnju;
    - vii. tvari i spojevi koji se nalaze na popisu za praćenje kako je uspostavljen u skladu s člankom 13. stavkom 8. ove Direktive.

Za potrebe prvog podstavka točke (a), države članice mogu se koristiti informacijama prikupljenim u skladu s člancima 5. i 7. Direktive 2000/60/EZ.

Za potrebe prvog podstavka točke (b), države članice mogu upotrijebiti pregled utjecaja ljudske aktivnosti provedene u skladu s člankom 5. Direktive 2000/60/EZ i informacije o znatnim pritiscima prikupljene u skladu s točkama 1.4. i 1.5. te od 2.3. do 2.5. Priloga II. toj direktivi.

(28) Direktiva 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja (SL L 372, 27.12.2006., str. 19.).

(29) Direktiva 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike i o izmjeni i kasnjem stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 82/176/EEZ, 83/513/EEZ, 84/156/EEZ, 84/491/EEZ, 86/280/EEZ i izmjeni Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 348, 24.12.2008., str. 84.).

Države članice iz prvog podstavka točke (c) podtočaka od i. do vii. odabiru parametre, tvari ili onečišćujuće tvari koje se smatraju relevantnima za praćenje s obzirom na opasnosti i opasne događaje utvrđene u skladu s prvim podstavkom točkom (b) ili s obzirom na informacije koje su dostavili isporučitelji vode u skladu sa stavkom 3.

Za potrebe primjerenog praćenja iz prvog podstavka točke (c), među ostalim kako bi se otkrile nove tvari koje štete zdravlju ljudi putem uporabe vode namijenjene za ljudsku potrošnju, države članice mogu se koristiti praćenjem provedenim u skladu s člancima 7. i 8. Direktive 2000/60/EZ ili drugim zakonodavstvom Unije i relevantnim za područja sliva za vodozahvate.

3. Isporučitelji vode koji provode praćenje u područjima sliva za vodozahvate ili prate sirovu vodu dužni su obavijestiti nadležna tijela o kretanjima i neuobičajenim brojevima ili koncentracijama praćenih parametara, tvari ili onečišćujućih tvari.

4. Na osnovi ishoda procjene rizika provedene u skladu sa stavkom 2., države članice osiguravaju da se, prema potrebi, poduzmu sljedeće mjere upravljanja rizikom radi sprečavanja ili kontrole utvrđenih rizika, počevši od preventivnih mjer:

- (a) utvrđivanje i provođenje preventivnih mjer u područjima sliva za vodozahvate, uz mjere predviđene ili poduzete u skladu s člankom 11. stavkom 3. točkom (d) Direktive 2000/60/EZ, ako se to zahtijeva radi očuvanja kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju; te se preventivne mjeru prema potrebi uključuju u programe mjeru iz članka 11. te direktive; države članice prema potrebi osiguravaju da onečišćivači, u suradnji s isporučiteljima vode i drugim relevantnim dionicima, poduzmu takve preventivne mjeru u skladu s Direktivom 2000/60/EZ;
- (b) utvrđivanje i provođenje mjer ublažavanja u područjima sliva za vodozahvate uz mjere predviđene ili poduzete u skladu s člankom 11. stavkom 3. točkom (d) Direktive 2000/60/EZ, ako se to zahtijeva radi očuvanja kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju; te se mjeru ublažavanja prema potrebi uključuju u programe mjeru iz članka 11. te direktive; države članice prema potrebi osiguravaju da onečišćivači, u suradnji s isporučiteljima vode i drugim relevantnim dionicima, poduzmu takve mjeru ublažavanja u skladu s Direktivom 2000/60/EZ;
- (c) osiguravanje primjerenog praćenja parametara, tvari ili onečišćujućih tvari u površinskoj vodi ili podzemnoj vodi, ili objema, u područjima sliva za vodozahvate ili u sirovoj vodi, koji bi mogli predstavljati rizik za zdravje ljudi putem potrošnje vode ili mogu dovesti do neprihvatljivog pogoršanja kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju, a koji nisu uzeti u obzir u praćenju provedenome u skladu s člancima 7. i 8. Direktive 2000/60/EZ; to se praćenje prema potrebi uključuje u programe praćenja iz članka 8. te direktive;
- (d) evaluacija potrebe za uspostavom ili prilagodbom zaštitnih zona za podzemnu vodu i površinsku vodu kako je navedeno u članku 7. stavku 3. Direktive 2000/60/EZ i bilo kojih drugih relevantnih zona.

Države članice osiguravaju da se djelotvornost svake mjeru iz ovog stavka preispituje u odgovarajućim vremenskim razmacima.

5. Države članice osiguravaju da isporučitelji vode i nadležna tijela imaju pristup informacijama iz stavaka 1. i 2. Relevantni isporučitelji vode osobito moraju imati pristup rezultatima praćenja dobivenima u skladu sa stavkom 2. prvim podstavkom točkom (c).

Na osnovi informacija iz stavaka 2. i 3. države članice mogu:

- (a) zahtijevati od isporučitelja vode da provede dodatno praćenje ili obradu određenih parametara;

- (b) dopustiti isporučiteljima vode da smanje učestalost praćenja parametra ili da uklone parametar s popisa parametara koje isporučitelj vode treba pratiti u skladu s člankom 13. stavkom 2. točkom (a), a da pritom od njega ne traže da provede procjenu rizika za sustav opskrbe, pod uvjetom da:
- nije riječ o osnovnom parametru u smislu dijela B točke 1. Priloga II.; i
  - nije vjerojatno da će ijedan čimbenik koji se može razumno očekivati uzrokovati pogoršanje kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju.

6. Ako je isporučitelju vode dopušteno smanjiti učestalost praćenja parametra ili ukloniti parametar s popisa parametara koje je potrebno pratiti, kako je navedeno u stavku 5. drugom podstavku točki (b), države članice osiguravaju primjereni praćenje tih parametara pri preispitivanju procjene rizika i upravljanja rizikom za područja sliva za vodozahvate, u skladu s člankom 7. stavkom 4.

Članak 9.

Procjena rizika i upravljanje rizikom za sustav opskrbe

- Države članice osiguravaju da isporučitelj vode provodi procjenu rizika i upravljanje rizikom za sustav opskrbe.
- Države članice osiguravaju da se u procjeni rizika za sustav opskrbe:
  - vodi računa o rezultatima procjene rizika i upravljanja rizicima područjâ sliva za vodozahvate provedenih u skladu s člankom 8.;
  - uključi opis sustava opskrbe od vodozahvatâ, obrade, skladištenja i distribucije vode do točke isporuke; i
  - utvrde opasnosti i opasni događaji u sustavu opskrbe i uključi procjena rizika koje oni mogu predstavljati za zdravlje ljudi putem uporabe vode namijenjene za ljudsku potrošnju, uzimajući u obzir rizike koji proizlaze iz klimatskih promjena, gubitaka vode i cijevi koje puštaju vodu.
- Na temelju ishoda procjene rizika provedene u skladu sa stavkom 2. države članice osiguravaju poduzimanje sljedećih mjera upravljanja rizikom:
  - utvrđivanje i provedbu mjera kontrole za sprečavanje i ublažavanje utvrđenih rizika u sustavu opskrbe koji bi mogli ugroziti kvalitetu vode namijenjene za ljudsku potrošnju;
  - utvrđivanje i provedbu mjera kontrole u sustavu opskrbe uz mjere predviđene ili poduzete u skladu s člankom 8. stavkom 4. ove Direktive ili člankom 11. stavkom 3. Direktive 2000/60/EZ za ublažavanje rizika iz područjâ sliva za vodozahvate koji bi mogli ugroziti kvalitetu vode namijenjene za ljudsku potrošnju;
  - provedbu posebnih programa operativnog praćenja za opskrbu u skladu s člankom 13.;
  - osiguravanje da se u slučajevima u kojima je dezinfekcija dio pripreme ili distribucije vode namijenjene za ljudsku potrošnju validira učinkovitost primijenjene dezinfekcije, da se sve kontaminacije nusproizvodima dezinfekcije svode na najmanju moguću mjeru ne ugrožavajući pritom dezinfekciju, da se sve kontaminacije kemikalijama za obradu svode na najmanju moguću mjeru i da sve tvari koje ostaju u vodi ne ugrožavaju ispunjavanje općih obveza utvrđenih u članku 4.;
  - provjeru toga jesu li materijali, kemikalije za obradu i mediji za filtriranje koji dolaze u dodir s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju koji se upotrebljavaju u sustavu opskrbe u skladu sa člancima 11. i 12.
- Na osnovi ishoda procjene rizika za sustav opskrbe provedene u skladu sa stavkom 2., države članice:
  - dopuštaju mogućnost smanjenja učestalosti praćenja parametra ili uklanjanje parametra s popisa parametara koje treba pratiti, osim za osnovne parametre iz dijela B točke 1. Priloga II., ako nadležno tijelo smatra da se time ne bi ugrozila kvaliteta vode namijenjene za ljudsku potrošnju;

- i. na osnovi pojave parametra u sirovoj vodi, u skladu s procjenom rizika za područja sliva za vodozahvate kako je utvrđeno u članku 8. stavcima 1. i 2.;
  - ii. ako se parametar može pojaviti jedino kao rezultat upotrebe određene tehnike obrade ili metode dezinfekcije, a isporučitelj vode ne upotrebljava tu tehniku ili metodu; ili
  - iii. na osnovi specifikacija utvrđenih u dijelu C Priloga II.;
- (b) osiguravaju da se popis parametara koje treba pratiti u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju u skladu s člankom 13. proširuje ili da se učestalost praćenja povećava:
- i. na osnovi pojave parametra u sirovoj vodi, u skladu s procjenom rizika za područja sliva za vodozahvate kako je utvrđeno u članku 8. stavcima 1. i 2.; ili
  - ii. na osnovi specifikacija utvrđenih u dijelu C. Priloga II.
5. Procjena rizika za sustav opskrbe odnosi se na parametre navedene u dijelovima A, B i C Priloga I., parametre utvrđene u skladu s člankom 5. stavkom 3. te tvari ili spojeve uključene na popis za praćenje utvrđen u skladu s člankom 13. stavkom 8.
6. Države članice mogu izuzeti od obveze provođenja procjene rizika i upravljanja rizikom za sustav opskrbe isporučitelje vode koji isporučuju u prosjeku između 10 m³ i 100 m³ dnevno ili opslužuju između 50 i 500 osoba pod uvjetom da nadležno tijelo smatra da takvo izuzimanje ne ugrožava kvalitetu vode namijenjene za ljudsku potrošnju.

U slučaju takvog izuzimanja, izuzeti isporučitelji vode provode redovito praćenje u skladu s člankom 13.

Članak 10.

Procjena rizika za kućne vodoopskrbne mreže

1. Države članice osiguravaju da se za kućne vodoopskrbne mreže provodi procjena rizika. Ta se procjena rizika sastoji od sljedećih elemenata:
- (a) opće analize potencijalnih rizika povezanih s kućnim vodoopskrbnim mrežama i s povezanim proizvodima i materijalima te utječu li ti potencijalni rizici na kvalitetu vode u točki izlaza iz slavina koje se uobičajeno upotrebljavaju za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju; ta opća analiza ne uključuje analizu pojedinačnih svojstava; i
  - (b) praćenje parametara navedenih u dijelu D Priloga I. u objektima gdje su utvrđeni specifični rizici za kvalitetu vode i zdravlje ljudi tijekom opće analize provedene u skladu s točkom (a).

U vezi s bakterijom *Legionella* ili olovom, države članice mogu odlučiti usmjeriti praćenje iz prvog podstavka točke (b) na prioritetne objekta.

2. Ako države članice na temelju opće analize provedene u skladu sa stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) zaključe da postoji rizik za zdravlje ljudi koji proizlazi iz kućnih vodoopskrbnih mreža ili iz povezanih proizvoda i materijala, ili ako je praćenjem provedenim u skladu sa stavkom 1. prvim podstavkom točkom (b) utvrđeno da vrijednosti parametara utvrđene u dijelu D Priloga I. nisu ostvarene, države članice osiguravaju poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se eliminirali ili smanjili rizici nepoštovanja vrijednosti parametara utvrđenih u dijelu D Priloga I.

Vezano za bakteriju *Legionella* te su mjere usmjerene barem na prioritetne objekte.

3. Kako bi se smanjili rizici povezani s kućnom vodoopskrbom u svim kućnim vodoopskrbnim mrežama, države članice osiguravaju da se uzmu u obzir sve sljedeće mjere i da se poduzmu one mjere koje se smatraju relevantnima:

- (a) poticanje vlasnika privatnih i javnih prostora da provedu procjenu rizika za kućnu vodoopskrbnu mrežu;

- (b) obavlješćivanje potrošača i vlasnika privatnih i javnih prostora o mjerama usmijerenim na eliminiranje ili smanjenje rizika od nepoštovanja standarda kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju zbog kućne vodoopskrbne mreže;
- (c) savjetovanje potrošača o uvjetima potrošnje i upotrebe vode namijenjene za ljudsku potrošnju te o mogućim djelovanjima kako bi se izbjegla ponovna pojava tih rizika;
- (d) promidžba osposobljavanja za vodoinstalatere i druge djelatnike koji rade s kućnim vodoopskrbnim mrežama i ugrađuju građevne proizvode i materijale koji dolaze u dodir s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju;
- (e) vezano za bakteriju *Legionella*, osiguravanje uspostave djelotvornih mjera kontrole i upravljanja koje su proporcionalne riziku kako bi se spriječilo moguće izbijanje bolesti odnosno kako bi se bolest liječila u slučaju izbijanja; i
- (f) vezano za oovo, ako je to ekonomski i tehnički izvedivo, provedba mjera za zamjenu sastavnih dijelova izrađenih od olova u postojećim kućnim vodoopskrbnim mrežama.

Članak 11.

Minimalni higijenski zahtjevi za materijale koji dolaze u dodir s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju

1. Za potrebe članka 4. države članice osiguravaju da materijali namijenjeni upotrebi u novim instalacijama ili, u slučaju popravaka ili rekonstrukcije, u postojećim instalacijama za zahvaćanje, obradu, skladištenje ili distribuciju vode namijenjene za ljudsku potrošnju, a koji dolaze u dodir s takvom vodom:

- (a) ne ugrožavaju izravno ili neizravno zaštitu zdravlja ljudi kako je predviđena ovom Direktivom;
- (b) ne utječu negativno na boju, miris ili okus vode;
- (c) ne povećavaju rast mikroorganizama;
- (d) ne otpuštaju kontaminante u vodu u količinama koje su veće nego što je potrebno s obzirom na namjenu materijala.

2. Radi osiguranja jedinstvene primjene stavka 1. Komisija donosi provedbene akte kako bi utvrdila posebne minimalne higijenske zahtjeve za materijale koji dolaze u dodir s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju na temelju načela utvrđenih u Prilogu V. Tim se provedbenim aktima utvrđuje sljedeće:

- (a) do 12. siječnja 2024., metodologije za ispitivanje i prihvaćanje ulaznih sirovina, smjesa i sastojaka koje treba uvrstiti na europske pozitivne popise ulaznih sirovina, smjesa ili sastojaka, uključujući granice specifične migracije i znanstvene preduvjete povezane s tvarima ili materijalima;
- (b) do 12. siječnja 2025., na temelju popisa koji uključuju rokove valjanosti koje je sastavila ECHA, europske pozitivne popise ulaznih sirovina, smjesa ili sastojaka za svaku skupinu materijala, odnosno organskih, cementnih i metalnih materijala, emajla i keramičkih ili drugih anorganskih materijala, odobrenih za upotrebu u izradi materijala ili proizvoda u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju, uključujući, prema potrebi, uvjete za njihovu upotrebu i granice migracije koji se trebaju odrediti na osnovi metodologija donesenih na temelju točke (a) ovog podstavka i uzimajući u obzir stavke 3. i 4.;
- (c) do 12. siječnja 2024., postupke i metode za ispitivanje i prihvaćanje konačnih materijala kako se upotrebljavaju u proizvodu izrađenom od materijala ili kombinacija ulaznih sirovina, smjesa ili sastojaka na europskim pozitivnim popisima, uključujući:
  - i. utvrđivanje relevantnih tvari i drugih parametara, poput mutnoće, okusa, mirisa, boje, ukupnog organskog ugljika, oslobađanja nesumnjivih tvari i povećanja rasta mikroorganizama, koje treba ispitati u migracijskoj vodi;
  - ii. metode ispitivanja učinaka na kvalitetu vode, uzimajući u obzir sve relevantne europske norme;
  - iii. kriterije za prolaz ili pad rezultata ispitivanja kojima se, među ostalim, uzimaju u obzir faktori pretvorbe za migracije tvari u razine procijenjene u slavini te uvjeti primjene ili uporabe, prema potrebi.

Provedbeni akti predviđeni u ovom stavku donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 22.

3. Prvi europski pozitivni popisi tvari koje treba donijeti u skladu sa stavkom 2. prvim podstavkom točkom (b) temelje se, među ostalim, na postojećim nacionalnim pozitivnim popisima i na procjenama rizika zbog kojih su utvrđeni takvi nacionalni popisi. U tu svrhu države članice obavješćuju ECHA-u o svim postojećim nacionalnim pozitivnim popisima, drugim odredbama i dostupnim dokumentima o procjenama do 12. srpnja 2021.

Na europskom pozitivnom popisu ulaznih sirovina za organske materijale uzima se u obzir popis koji je Komisija utvrdila na temelju članka 5. Uredbe (EZ) br. 1935/2004.

4. Europski pozitivni popisi sadržavaju jedine ulazne sirovine, smjese ili sastojke odobrene za uporabu, kako je navedeno u stavku 2. prvom podstavku točki (b).

Europski pozitivni popisi sadržavaju rokove valjanosti utvrđene na temelju preporuke ECHA-e. Rokovi valjanosti određuju se posebice na temelju opasnih svojstava tvari, kvalitete s time povezanih procjena rizika i mjeru u kojoj su te procjene rizika ažurne. Europski pozitivni popisi mogu sadržavati i prijelazne odredbe.

Na temelju mišljenjâ ECHA-e iz stavka 6. Komisija redovito preispituje i ažurira, prema potrebi, provedbene akte iz stavka 2. prvog podstavka točke (b) u skladu s najnovijim znanstvenim i tehničkim dostignućima.

Prvo preispitivanje dovršava se u roku od 15 godina nakon donošenja prvog europskog pozitivnog popisa.

Komisija osigurava da su svi relevantni akti ili zahtjevi za normizaciju, koje donosi na temelju drugog zakonodavstva Unije skladu s ovom Direktivom.

5. Za potrebe uvrštavanja ulaznih sirovina, smjesa ili sastojaka na europske pozitivne popise ili njihova uklanjanja s tih popisa, gospodarski subjekti ili nadležna tijela podnose zahtjeve ECHA-i.

Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 21. radi dopune ove Direktive kako bi utvrdila postupak za podnošenje zahtjeva, uključujući uvjete u pogledu informacija. Postupkom se osigurava da su zahtjevi popraćeni procjenama rizika te da gospodarski subjekti ili nadležna tijela dostavljaju informacije potrebne za procjenu rizika u određenom formatu.

6. Odbor za procjenu rizika ECHA-e osnovan na temelju članka 76. stavka 1. točke (c) Uredbe (EZ) br. 1907/2006 izdaje mišljenje o svakom zahtjevu podnesenom na temelju stavka 5. u roku koji se treba utvrditi delegiranim aktima iz tog stavka. U te delegirane akte mogu se uključiti daljnje postupovne odredbe vezane za podnošenje zahtjeva i davanje mišljenja odbora za procjenu rizika ECHA-e, uključujući rok za davanje mišljenja.

7. Države članice smatraju da proizvodi odobreni u skladu s posebnim minimalnim higijenskim zahtjevima predviđenima u stavku 2. ispunjavaju zahtjeve predviđene u stavku 1.

Države članice osiguravaju da se samo oni proizvodi u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju koji su izrađeni upotrebom konačnih materijala odobreni u skladu s ovom Direktivom mogu stavljati na tržiste za potrebe ove Direktive.

To ne sprečava države članice, posebice kada to nalaže posebna lokalna kvaliteta sirove vode, da donesu strože zaštitne mjeru za uporabu konačnih materijala u posebnim ili opravdanim okolnostima, u skladu s člankom 193. UFEU-a. O takvim mjerama obavješćuje se Komisija.

Uredba (EU) 2019/1020 primjenjuje se na proizvode obuhvaćene ovim člankom.

8. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 21. radi dopune ove Direktive kako bi utvrdila odgovarajući postupak ocjenjivanja sukladnosti primjenjiv na proizvode obuhvaćene ovim člankom na temelju modula iz Priloga II. Odluci br. 768/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁰⁾. Pri određivanju postupka ocjenjivanja sukladnosti koji se treba upotrebljavati, Komisija osigurava usklađenost s ciljevima iz članka 1. stavka 2. ove Direktive, uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti. U tu svrhu Komisija kao početnu točku uzima sustav ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava 1 + utvrđen u Prilogu V. Uredbi (EU) br. 305/2011 ili općenito jednakovrijedan postupak, osim ako bi to bilo nerazmјerno. Delegirani akti iz ovog stavka sadržavaju i pravila za imenovanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti, ako su ona uključena u odgovarajuće postupke ocjenjivanja sukladnosti.

9. Do donošenja provedbenih akata iz stavka 2., države članice imaju pravo zadržati ili donijeti nacionalne mjeru o posebnim minimalnim higijenskim zahtjevima za materijale iz stavka 1., pod uvjetom da su te mjeru u skladu s pravilima iz TFEU-a.

10. Komisija je dužna zatražiti od jedne ili nekoliko europskih organizacija za normizaciju da izrade europsku normu za ujednačeno ispitivanje i procjenu proizvoda u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³¹⁾, kako bi se olakšala usklađenost s ovim člankom.

11. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 21. radi dopune ove Direktive kako bi utvrdila usklađene specifikacije za vidljive, jasno čitljive i neizbrisive oznake koje se moraju upotrebljavati radi naznačivanja da su proizvodi u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju sukladni s ovim člankom.

12. Najkasnije 12. siječnja 2032. Komisija preispituje funkcioniranje sustava kako je utvrđen u ovom članku te podnosi izvjšeće Europskom parlamentu i Vijeću, na osnovi iskustva stecenog primjenom uredaba (EZ) br. 1935/2004 i (EU) br. 305/2011, u kojem se procjenjuje:

- (a) je li zdravlje ljudi u pogledu pitanja obuhvaćenih ovim člankom primjerenog zaštićeno u cijeloj Uniji;
- (b) funkcionira li ispravno unutarnje tržište za proizvode u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju;
- (c) postoji li potreba za dodatnim zakonodavnim prijedlogom o pitanjima obuhvaćenim ovim člankom.

Članak 12.

Minimalni zahtjevi za kemikalije za obradu i medije za filtriranje koji dolaze u dodir s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju

1. Za potrebe članka 4. države članice osiguravaju da kemikalije za obradu i mediji za filtriranje koji dolaze u dodir s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju:

- (a) ne ugrožavaju izravno ili neizravno zaštitu zdravlja ljudi kako je predviđena ovom Direktivom;

⁽³⁰⁾ Odluka br. 768/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o zajedničkom okviru za stavljanje na tržište proizvoda i o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 93/465/EEZ (SL L 218, 13.8.2008., str. 82.).

⁽³¹⁾ Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji, o izmjeni direktiva Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i direktiva 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 87/95/EEZ i Odluke br. 1673/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 316, 14.11.2012., str. 12.).

- (b) ne utječu negativno na boju, miris ili okus vode;
- (c) ne povećavaju nemamjerno rast mikroorganizama;
- (d) ne zagađuju vodu u razinama koje su veće nego što je potrebno s obzirom na namjenu.

2. Članak 4. stavak 2. primjenjuje se na odgovarajući način za nacionalnu provedbu zahtjeva iz ovog članka.

3. U skladu sa stavkom 1. ovog članka, a ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 528/2012, i upotrebom relevantnih europskih normi za posebne kemikalije za obradu ili medije za filtriranje, države članice osiguravaju da se čistota kemikalija za obradu i medija za filtriranje procjenjuje i da se jamči kvaliteta takvih kemikalija i medija za filtriranje.

Članak 13.

Praćenje

1. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguravanja da se redovito praćenje kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju provodi u skladu s ovim člankom i dijelovima A i B Priloga II., kako bi se provjerilo ispunjava li voda dostupna potrošačima zahtjeve iz ove Direktive, a posebno vrijednosti parametara utvrđene u skladu s člankom 5. Uzorci vode namijenjene za ljudsku potrošnju uzimaju se na način da predstavljaju njezinu kvalitetu tijekom cijele godine.

2. Radi ispunjavanja obveza propisanih u stavku 1., u skladu s dijelom A Priloga II. uspostavljaju se programi primjerenog praćenja za svu vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju. Ti programi praćenja odnose se posebno na opskrbu, te se njima uzimaju u obzir ishodi procjene rizika područjâ sliva za vodozahvate i sustava opskrbe, a sastoje se od sljedećih elemenata:

- (a) praćenja parametara navedenih u dijelovima A, B i C Priloga I. te parametara određenih u skladu s člankom 5. stavkom 3., u skladu s Prilogom II. te, ako je provedena procjena rizika opskrbe, u skladu s člankom 9. i dijelom C Priloga II., osim ako država članica odluči da se jedan od tih parametara može ukloniti, u skladu s člankom 8. stavkom 5. drugim podstavkom točkom (b) ili člankom 9. stavkom 4. točkom (a), s popisa parametara koje treba pratiti;
- (b) praćenja parametara navedenih u dijelu D Priloga I., u svrhu procjene rizika za kućne vodoopskrbne mreže, kako je predviđeno u članku 10. stavku 1. točki (b);
- (c) praćenje tvari i spojeva uvrštenih na popis za praćenje u skladu sa stavkom 8. petim podstavkom ovog članka;
- (d) praćenja u svrhe utvrđivanja opasnosti i opasnih događaja, kako je predviđeno u članku 8. stavku 2. prvom podstavku točki (c);
- (e) operativno praćenje provedeno u skladu s dijelom A točkom 3. Priloga II.

3. Nadležna tijela određuju točke za uzorkovanje koje moraju ispunjavati odgovarajuće zahtjeve utvrđene u dijelu D Priloga II.

4. Države članice moraju poštovati specifikacije za analizu parametara utvrđene u Prilogu III. u skladu sa sljedećim načelima:

- (a) metode analize različite od onih navedenih u dijelu A Priloga III. mogu se upotrebljavati pod uvjetom da se može pokazati da su dobiveni rezultati najmanje jednakou pouzdani kao i rezultati dobiveni putem metoda iz dijela A Priloga III., dostavljanjem Komisiji svih relevantnih informacija koje se odnose na takve metode i njihove ekvivalentne;
- (b) za parametre koji su navedeni u dijelu B Priloga III. može se upotrebljavati bilo koja metoda, pod uvjetom da ona ispunjava zahtjeve utvrđene u tom prilogu.

5. Države članice na pojedinačnoj osnovi osiguravaju da se provede dodatno praćenje tvari i mikroorganizama za koje nije određena nikakva vrijednost parametara u skladu s člankom 5. ako postoji razlog za sumnju da su prisutni u brojevima ili koncentracijama koji su potencijalno opasni za zdravlje ljudi.

6. Do 12. siječnja 2024. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 21. radi dopune ove Direktive kako bi usvojila metodologije za mjerjenje mikroplastike s ciljem njezina uvrštanja na popis za praćenje iz stavka 8. ovog članka nakon što se ispune uvjeti iz tog stavka.

7. Do 12. siječnja 2024. Komisija utvrđuje tehničke smjernice o metodama analize za praćenje perfluoralkilnih i polifluoroalkilnih tvari pod parametrima „PFAS-ovi – ukupno” i „Zbroj PFAS-ova”, uključujući granice detekcije, vrijednosti parametara i učestalost uzorkovanja.

8. Komisija donosi provedbene akte kako bi utvrdila i ažurirala popis za praćenje koji se odnosi na tvari ili spojeve od značaja za javnost i znanstvenu zajednicu zbog javnog zdravlja („popis za praćenje”), kao što su farmaceutski proizvodi, endokrino disruptivni spojevi i mikroplastika.

Tvari i spojevi dodaju se na popis za praćenje kada postoji vjerojatnost da su prisutni u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju i mogli bi predstavljati potencijalni rizik za zdravje ljudi. Komisija se pritom posebice koristi znanstvenim istraživanjima Svjetske zdravstvene organizacije. Svako dodavanje nove tvari ili spoja mora se obrazložiti u skladu s člancima 1. i 4.

Beta-estradiol i nonilfenol uvrštavaju se na prvi popis za praćenje s obzirom na njihova svojstva endokrinih disruptora i rizik koji predstavljaju za zdravje ljudi. Prvi popis za praćenje utvrđuje se do 12. siječnja 2022.

Na popisu za praćenje navodi se orijentacijska vrijednost za svaku tvar ili spoj i, prema potrebi, moguća metoda analize koja ne podrazumijeva prekomjerne troškove.

Države članice utvrđuju zahtjeve u pogledu praćenja s obzirom na potencijalnu prisutnost tvari ili spojeva koji su uvršteni na popis za praćenje na relevantnim točkama lanca opskrbe za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju.

U tu svrhu države članice mogu uzeti u obzir informacije prikupljene u skladu s člankom 8. stavcima 1., 2. i 3. ove Direktive te se mogu koristiti podacima o praćenju prikupljenima u skladu s direktivama 2000/60/EZ i 2008/105/EZ ili drugim relevantnim zakonodavstvom Unije kako bi se izbjeglo preklapanje zahtjeva u pogledu praćenja.

Rezultati praćenja uključuju se u skupove podataka uspostavljene u skladu s člankom 18. stavkom 1. točkom (b), zajedno s rezultatima praćenja provedenog u na temelju članka 8. stavka 2. prvog podstavka točke (c).

Ako se otkrije tvar ili spoj koji se nalazi na popisu za praćenje, na temelju članka 8. stavka 2. ili petog podstavka ovog stavka, u koncentracijama koje premašuju orijentacijske vrijednosti utvrđene na popisu za praćenje, države članice osiguravaju da se razmotre sljedeće mjere i da se poduzmu one mjere koje se smatraju relevantnima:

- (a) preventivne mjere, mjere ublažavanja ili primjerenog praćenje u područjima sliva za vodozahvate ili u sirovoj vodi kako je utvrđeno u članku 8. stavku 4. prvom podstavku točkama (a), (b) i (c);
- (b) zahtijevanje od isporučitelja vode da provode praćenje tih tvari ili spojeva u skladu s člankom 8. stavkom 5. drugim podstavkom točkom (a);
- (c) zahtijevanje od isporučitelja vode da provjere je li obrada prikladna za postizanje orijentacijske vrijednosti i da, prema potrebi, optimiziraju obradu; i
- (d) korektivne aktivnosti u skladu s člankom 14. stavkom 6. ako države članice smatraju da je to potrebno radi zaštite zdravlja ljudi.

Provjedbeni akti predviđeni ovim stavkom donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 22.

Članak 14.

Korektivne aktivnosti i ograničenja upotrebe

1. Države članice osiguravaju da se bilo kakvo nepoštovanje vrijednosti parametara utvrđenih u skladu s člankom 5. hitno istraži da bi se utvrdio uzrok.

2. Ako unatoč mjerama poduzetima da bi se ispunile obveze propisane u članku 4. stavku 1. voda namijenjena za ljudsku potrošnju ne udovoljava vrijednostima parametara utvrđenima u skladu s člankom 5. i ne dovodeći u pitanje članak 6. stavak 2., dотиčна država članica što je prije moguće poduzima potrebnu korektivnu aktivnost kako bi se ponovno uspostavila kvaliteta te vode i daje prednost provedbi tih aktivnosti, uzimajući u obzir, među ostalim, mjeru u kojoj su relevantne vrijednosti parametara prekoračene te s time povezanu potencijalnu opasnost za zdravlje ljudi.

U slučaju neusklađenosti s vrijednostima parametara utvrđenima u dijelu D Priloga I. korektivna aktivnost uključuje mjere utvrđene u članku 10. stavku 3.

3. Bez obzira na to je li došlo do nepoštovanja vrijednosti parametara, države članice osiguravaju zabranu svake opskrbe vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju koja predstavlja potencijalnu opasnost za zdravlje ljudi ili ograničenje upotrebe takve vode, kao i poduzimanje svih drugih korektivnih aktivnosti koje su potrebne radi zaštite zdravlja ljudi.

Države članice smatraju da neispunjene minimalne zahtjeve za vrijednosti parametara utvrđene u dijelovima A i B Priloga I. predstavlja potencijalnu opasnost za zdravlje ljudi, osim u slučaju kad nadležno tijelo smatra da je nepoštovanje vrijednosti parametara zanemarivo.

4. U slučajevima opisanim u stavcima 2. i 3., ako se nepoštovanje vrijednosti parametara smatra potencijalnom opasnošću za zdravlje ljudi, države članice što je prije moguće poduzimaju sve sljedeće mјere:

- (a) obavešćuju sve zahvaćene potrošače o potencijalnoj opasnosti za zdravlje ljudi i njezinu uzroku, o prekoračivanju vrijednosti parametra i poduzetim korektivnim aktivnostima, uključujući zabranu ili ograničenje uporabe ili drugo djelovanje;
- (b) daju i redovito ažuriraju potrebne savjete potrošačima o uvjetima potrošnje i upotrebe vode, posebno uzimajući u obzir skupine stanovništva s povećanim zdravstvenim rizicima povezanim s vodom; i
- (c) obavešćuju potrošače kad se utvrdi da više ne postoji potencijalna opasnost za zdravlje ljudi te ih obavešćuju da je usluga ponovno uspostavljena.

5. Nadležna tijela ili druga relevantna tijela odlučuju o tome koju aktivnost treba poduzeti u skladu sa stavkom 3., vodeći računa o rizicima za zdravlje ljudi do kojih bi došlo prekidom opskrbe ili ograničenjem upotrebe vode namijenjene za ljudsku potrošnju.

6. U slučaju nepoštovanja vrijednosti parametara ili specifikacija utvrđenih u dijelu C Priloga I. države članice razmatraju predstavlja li to nepoštovanje bilo kakav rizik za zdravlje ljudi. One poduzimaju korektivne aktivnosti kako bi se ponovno uspostavila kvaliteta vode namijenjene za ljudsku potrošnju kada je to potrebno radi zaštite zdravlja ljudi.

Članak 15.

Odstupanja

1. U opravdanim okolnostima države članice mogu predvidjeti odstupanja od vrijednosti parametara iz Priloga I. dijela B, ili utvrđenih u skladu s člankom 5. stavkom 3., do najveće vrijednosti koju same određuju, pod uvjetom da niješto takvo odstupanje ne predstavlja potencijalnu opasnost za zdravlje ljudi te pod uvjetom da se opskrba vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju na dotičnom području ne može održati na neki drugi razuman način. Takva odstupanja ograničena su na sljedeće:

- (a) novo područje sliva za zahvaćanje vode namijenjene za ljudsku potrošnju;
- (b) novi izvor onečišćenja otkriven u području sliva za zahvaćanje vode namijenjene za ljudsku potrošnju ili nedavno istraženi ili novootkriveni parametri; ili
- (c) nepredviđena i iznimna situacija u postojećem području sliva za zahvaćanje vode namijenjene za ljudsku potrošnju koja bi mogla dovesti do privremenog ograničenog prekoračenja vrijednosti parametara.

Odstupanja iz prvog podstavka ograničena su na što je moguće kraće razdoblje i ne smiju trajati dulje od tri godine. Pred kraj tog razdoblja odstupanja države članice provode preispitivanje kako bi se utvrdilo je li postignut dostatan napredak.

U iznimnim okolnostima država članica može odobriti drugo odstupanje u pogledu prvog podstavka točaka (a) i (b). Kada država članica namjerava odobriti drugo odstupanje, ona Komisiji proslijediće izvješće o rezultatima preispitivanja zajedno s razlozima za donošenje svoje odluke o drugom odstupanju. Drugo odstupanje ne smije trajati dulje od tri godine.

2. U svakom odstupanju odobrenom u skladu sa stavkom 1. navodi se sljedeće:

- (a) razlozi za odstupanje;
- (b) dotični parametar, relevantni rezultati prethodnog praćenja te najveća dopuštena vrijednost parametra prema odstupanju;
- (c) zemljopisno područje, količina vode koja se isporučuje svaki dan, obuhvaćeno stanovništvo te hoće li odstupanje eventualno utjecati na bilo koji subjekt u poslovanju hranom;
- (d) program primjerenog praćenja, uz povećanu učestalost praćenja kada je to potrebno;
- (e) sažetak plana za nužnu korektivnu aktivnost, uključujući vremenski rok u kojem se taj posao treba obaviti, kao i procjenu troškova i odredbe o preispitivanju; i
- (f) trajanje odstupanja.

3. Ako nadležna tijela smatraju da je nepoštovanje vrijednosti parametara zanemarivo te ako su aktivnosti poduzete u skladu s člankom 14. stavkom 2. dovoljne da se problem riješi u roku od najviše 30 dana, u odstupanju se ne moraju navesti informacije iz stavka 2. ovog članka.

U tom slučaju nadležna tijela ili druga odgovarajuća tijela u pogledu odstupanja utvrđuju samo najveću dopuštenu vrijednost predmetnog parametra te vrijeme na raspolaganju za rješavanje problema.

4. Pozivanje na stavak 3. više nije moguće ako je nepoštovanje bilo koje vrijednosti parametara u dotičnoj opskrbi vodom trajalo ukupno više od 30 dana tijekom prethodnih 12 mjeseci.

5. Svaka država članica koja je odobrila odstupanje kako je predviđeno u ovom članku osigurava žurno izvješćivanje stanovništva na koje utječe svako takvo odstupanje, na prikidan način, o tom odstupanju te o uvjetima kojima se ono uređuje. Nadalje, država članica, kada je to potrebno, osigurava savjetovanje određenih skupina stanovništva za koje bi odstupanje moglo predstavljati poseban rizik.

Obveze iz prvog podstavka ne primjenjuju se na okolnosti iz stavka 3. osim ako nadležna tijela odluče drukčije.

6. Ovaj se članak ne primjenjuje na vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju koja se stavlja u boce ili ambalažu.

Članak 16.

Pristup vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju

1. Ne dovodeći u pitanje članak 9. Direktive 2000/60/EZ i načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, uzimajući u obzir lokalne, regionalne i kulturne perspektive i okolnosti za distribuciju vode, države članice poduzimaju potrebne mjere za poboljšanje ili održavanje pristupa vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju za sve, a posebno za ranjive i marginalizirane skupine, kako ih definiraju države članice.

U tu svrhu države članice:

- (a) identificiraju osobe bez pristupa ili s ograničenim pristupom vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju, uključujući ranjive i marginalizirane skupine, te razloge za taj nedostatak pristupa;
- (b) procjenjuju mogućnosti poboljšanja pristupa za te osobe;
- (c) obavješćuju te osobe o mogućnostima priključenja na vodoopskrbnu mrežu ili o alternativnim načinima pristupa vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju; i
- (d) poduzimaju mjere koje smatraju potrebnima i primjerenima za osiguravanje pristupa vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju za ranjive i marginalizirane skupine.

2. Radi promicanja upotrebe vode iz slavine namijenjene za ljudsku potrošnju države članice osiguravaju postavljanje vanjske i unutarnje opreme u javnim prostorima, ako je to tehnički izvedivo, na način koji je razmjeran potrebi za takvim mjerama i uzimajući u obzir posebne lokalne uvjete, kao što su klima i geografija.

Države članice mogu poduzeti i sljedeće mjere za promicanje upotrebe vode iz slavine namijenjene za ljudsku potrošnju:

- (a) podizanje svijesti o najbližoj vanjskoj ili unutarnjoj opremi;
- (b) pokretanje kampanja za obavješćivanje građana o kvaliteti takve vode;
- (c) poticanje opskrbe takvom vodom u javnim upravama i javnim zgradama;
- (d) poticanje opskrbe takvom vodom besplatno ili uz nisku naknadu, za potrošače u restoranima, kantinama i ugostiteljstvu.

3. S ciljem provedbe mjera iz ovog članka države članice osiguravaju da se nadležnim tijelima olakša potrebna pomoć, kako je definiraju države članice.

Članak 17.

Obavješćivanje javnosti

1. Države članice osiguravaju dostupnost dostaatnih i ažurnih informacija o vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju u skladu s Prilogom IV., poštujući pritom sva primjenjiva pravila o zaštiti podataka.

2. Države članice osiguravaju da sve osobe kojima se isporučuje voda namijenjena za ljudsku potrošnju redovito, a najmanje jedanput godišnje u najprikladnjem i lako dostupnom obliku, primjerice na računima ili digitalnim sredstvima kao što su pametne aplikacije, i da to ne moraju zatražiti, dobivaju sljedeće informacije:

- (a) informacije o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju, što podrazumijeva i indikatorske parametre;
- (b) cijenu isporučene vode namijenjene za ljudsku potrošnju po litri i kubnom metru;
- (c) informacije o količini potrošenoj u domaćinstvu, najmanje po godini ili obračunskom razdoblju, zajedno s godišnjim kretanjima potrošnje domaćinstava, ako je to tehnički izvedivo i ako su te informacije dostupne isporučitelju vode;
- (d) usporedbu godišnje potrošnje vode u domaćinstvu s prosječnom potrošnjom domaćinstva, ako je primjenjivo u skladu s točkom (c);
- (e) poveznicu na internetske stranice s informacijama navedenima u Prilogu IV.

3. Stavcima 1. i 2. ne dovode se u pitanje direktive 2003/4/EZ i 2007/2/EZ.

Članak 18.

Informacije o praćenju provedbe

1. Ne dovodeći u pitanje direktive 2003/4/EZ i 2007/2/EZ, države članice uz potporu EEA-e:

- (a) do 12. siječnja 2029. uspostavljaju i zatim svakih šest godina ažuriraju skup podataka koji sadržava informacije o mjerama poduzetima za poboljšanje pristupa upotrebi vode namijenjene za ljudsku potrošnju i za promicanje upotrebe takve vode u skladu s člankom 16., kao i o postotku njihova stanovništva koji ima pristup vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju; time nije obuhvaćena voda koja se stavlja u boce ili ambalažu;
- (b) do 12. srpnja 2027. uspostavljaju i nakon toga svakih šest godina ažuriraju skup podataka koji sadržava informacije o procjeni rizika i upravljanju rizikom za područjâ sliva za vodozahvate provedene u skladu s člankom 8. i do 12. siječnja 2029. uspostavljaju te nakon toga svakih šest godina ažuriraju skup podataka koji sadržava informacije o procjeni rizika za kućne vodoopskrbne mreže provedenoj u skladu s člankom 10., koji sadržavaju sljedeće elemente:

- i. informacije o područjima sliva za vodozahvate na temelju članka 8. stavka 2. prvog podstavka točke (a);
  - ii. rezultate praćenja provedenog na temelju članka 8. stavka 2. prvog podstavka točke (c) i članka 10. stavka 1. prvog podstavka točke (b); i
  - iii. sažete informacije o mjerama poduzetima na temelju članka 8. stavka 4. i članka 10. stavaka 2. i 3., uključujući informacije o vrsti poduzetih mjera i postignutom napretku, u skladu s člankom 10. stavkom 3. točkom (f);
- (c) uspostavljaju i zatim svake godine ažuriraju skup podataka koji sadržava rezultate praćenja u slučaju prekoračenja vrijednosti parametara utvrđenih u dijelovima A i B Priloga I. prikupljene u skladu s člancima 9. i 13. te informacije o korektivnim aktivnostima poduzetima u skladu s člankom 14.;
- (d) uspostavljaju i zatim svake godine ažuriraju skup podataka koji sadržava informacije o incidentima povezanim s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju koji su uzrokovali potencijalni rizik za zdravlje ljudi, bez obzira na to jesu li premašene vrijednosti parametara, koji su trajali više od 10 uzastopnih dana i kojima je pogodeno najmanje 1 000 ljudi, uključujući uzroke tih incidenata i korektivne aktivnosti poduzete u skladu s člankom 14.; i
- (e) uspostavljaju i zatim jednom godišnje ažuriraju skup podataka koji sadržava informacije o svim odstupanjima odobrenima u skladu s člankom 15. stavkom 1., uključujući informacije predviđene u članku 15. stavku 2.

Ako je moguće, za predstavljanje skupova podataka iz prvog podstavka upotrebljavaju se usluge prostornih podataka kako su definirane u članku 3. točki 4. Direktive 2007/2/EZ.

2. Države članice osiguravaju da Komisija, EEA i Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti imaju pristup skupovima podataka iz stavka 1.

3. EEA objavljuje i ažurira pregled na razini Unije temeljen na podacima koje države članice redovito prikupljaju ili na zahtjev Komisije.

Pregled na razini Unije prema potrebi uključuje pokazatelje ishoda, rezultata i učinaka ove Direktive, kartografske preglede na razini Unije i sažeta izvješća po državama članicama.

4. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se propisuju oblik i modaliteti za objavljivanje informacija koje treba pružiti u skladu sa stvcima 1. i 3., uključujući detaljne zahteve u pogledu pokazatelja, kartografskih pregleda na razini Unije i sažetih izvješća po državama članicama iz stavka 3. Ti se provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 22.

5. Države članice mogu odstupiti od ovog članka iz bilo kojeg razloga navedenog u članku 13. stavku 1. Direktive 2007/2/EZ.

Članak 19.

Evaluacija

1. Komisija do 12. siječnja 2035. provodi evaluaciju ove Direktive. Evaluacija se, među ostalim, temelji na sljedećim elementima:

- (a) iskustvu stečenom u provedbi ove Direktive;
- (b) skupovima podataka država članica uspostavljenima u skladu s člankom 18. stavkom 1. i pregledima na razini Unije koje izrađuje EEA u skladu s člankom 18. stavkom 3.;
- (c) relevantnim znanstvenim, analitičkim i epidemiološkim podacima;
- (d) preporukama SZO-a, ako postoje.

2. U kontekstu evaluacije Komisija posvećuje posebnu pozornost sljedećim aspektima:

- (a) pristupu temeljenom na riziku utvrđenom u članku 7.;
- (b) odredbama koje se odnose na pristup vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju iz članka 16.;

(c) odredbama o informacijama koje treba dati javnosti na temelju članka 17. i Priloga IV.

3. Komisija najkasnije do 12. siječnja 2029., a nakon toga prema potrebi, podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o potencijalnoj ugroženosti izvorâ vode namijenjene za ljudsku potrošnju uslijed prisutnosti mikroplastike, farmaceutskih proizvoda i, ako je potrebno, drugih kontaminanata koji su predmet novonastale zabrinutosti te o povezanim potencijalnim važnim zdravstvenim rizicima.

Članak 20.

Preispitivanje i izmjena prilogâ

1. Najmanje svakih pet godina Komisija provodi preispitivanje priloga I. i II. s obzirom na znanstveni i tehnički napredak, kao i pristup država članica za sigurnost vode temeljen na riziku koji je sadržan u skupovima podataka uspostavljenima u skladu s člankom 18. i, kad je to primjerno, podnosi zakonodavni prijedlog za izmjenu ove Direktive.

2. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 21. radi izmjene Priloga III. prema potrebi kako bi ga se prilagodilo znanstvenom i tehničkom napretku.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 21. radi izmjene vrijednosti parametara bisfenola A u dijelu B Priloga I. u mjeri potrebnoj za prilagodbu znanstvenom i tehničkom napretku, uglavnom na temelju preispitivanja koje je u tijeku i koje provodi EFSA.

Članak 21.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 4. stavka 3., članka 11. stavaka 5., 8. i 11., članka 13. stavka 6. i članka 20. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 12. siječnja 2021. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 4. stavka 3., članka 11. stavaka 5., 8. i 11., članka 13. stavka 6. i članka 20. stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinsticijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim doneše delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donezen na temelju članka 4. stavka 3., članka 11. stavaka 5., 8. i 11., članka 13. stavka 6. i članka 20. stavka 2. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 22.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Ako Odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 23.

Sankcije

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice do 12. siječnja 2023. obavješćuju Komisiju o tim pravilima i tim mjerama te je obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Članak 24.

Prenošenje

1. Države članice stavlju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člancima od 1. do 18., člankom 23. i prilozima od I. do V. do 12. siječnja 2023. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktivu stavljeni izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 25.

Prijelazno razdoblje

1. Do 12. siječnja 2026. države članice poduzimaju mjere potrebne kako bi se osiguralo da voda namijenjena za ljudsku potrošnju bude u skladu s vrijednostima parametara navedenim u dijelu B Priloga I. za bisfenol A, klorat, klorit, haloocetenu kiselinu, mikrocistin-LR, PFAS-ove – ukupno, zbroj PFAS-ova i uranij.
2. Do 12. siječnja 2026. isporučitelji vode nemaju obvezu praćenja vode namijenjene za ljudsku potrošnju u skladu s člankom 13. za parametre navedene u stavku 1. ovog članka.

Članak 26.

Stavljanje izvan snage

1. Direktiva 98/83/EZ, kako je izmijenjena aktima navedenima u dijelu A Priloga VI., stavlja se izvan snage s učinkom od 13. siječnja 2023., ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo direktiva navedenih u dijelu B Priloga VI.

Upućivanja na direktivu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s koreacijskom tablicom iz Priloga VII.

2. Odstupanja koja su odobrile države članice u skladu s člankom 9. stavkom 1. Direktive 98/83/EZ i koja se još primjenjuju 12. siječnja 2023. ostaju primjenjiva do njihova isteka. Može ih se prodljiti u skladu s člankom 15. ove Direktive samo ako još nije odobreno drugo odstupanje. Pravo da se od Komisije zatraži treće odstupanje u skladu s člankom 9. stavkom 2. Direktive 98/83/EZ ostaje primjenjivo za druga odstupanja koja se i dalje primjenjuju 12. siječnja 2021.

Članak 27.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 28.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. prosinca 2020.

Za Europski parlament
Predsjednik
D. M. SASSOLI

Za Vijeće
Predsjednik
M. ROTH

PRILOG I.

**MINIMALNI ZAHTJEVI ZA VRIJEDNOSTI PARAMETARA KOJI SE UPOTREBLJAVA JUZA PROCJENU
KVALITETE VODE NAMIJENJENE ZA LJUDSKU POTROŠNJU**

Dio A

Mikrobiološki parametri

Parametar	Vrijednost parametra	Jedinica	Napomene
Crijevni enterokoki	0	broj/100 ml	Za vodu koja se stavlja u boce ili ambalažu, jedinica je broj/250 ml.
<i>Escherichia coli</i> (<i>E. coli</i>)	0	broj/100 ml	Za vodu koja se stavlja u boce ili ambalažu, jedinica je broj/250 ml.

Dio B

Kemijski parametri

Parametar	Vrijednost parametra	Jedinica	Napomene
Akrilamid	0,10	µg/l	Vrijednost parametara od 0,10 µg/l odnosi se na koncentraciju rezidualnog monomera u vodi izračunatu prema specifikacijama najvećeg oslobođanja iz odgovarajućega polimera u dodiru s vodom.
Antimon	10	µg/l	
Arsen	10	µg/l	
Benzen	1,0	µg/l	
Benzo(a)piren	0,010	µg/l	
Bisfenol A	2,5	µg/l	
Bor	1,5	mg/l	Vrijednost parametra od 2,4 mg/l primjenjuje se ako je desalinizirana voda prevladavajući izvor vode u dotičnom sustavu opskrbe ili u područjima gdje bi geološki uvjeti mogli dovesti do visokih razina bora u podzemnim vodama.
Bromat	10	µg/l	
Kadmij	5,0	µg/l	
Klorat	0,25	mg/l	Vrijednost parametra od 0,70 mg/l primjenjuje se kada se metoda dezinfekcije, kojom se stvara klorat, a posebno klorov dioksid, upotrebljava za dezinfekciju vode namijenjene za ljudsku potrošnju. Ako je to moguće, države članice nastoje postići nižu vrijednost bez ugrožavanja dezinfekcije. Taj se parametar mjeri samo ako se upotrebljavaju takve metode dezinfekcije.
Klorit	0,25	mg/l	Vrijednost parametra od 0,70 mg/l primjenjuje se ako se metoda dezinfekcije, kojom se stvara klorit, a posebno klorov dioksid, upotrebljava za dezinfekciju vode namijenjene za ljudsku potrošnju. Kada je to moguće, države članice nastoje postići nižu vrijednost bez ugrožavanja dezinfekcije. Taj se parametar mjeri samo ako se upotrebljavaju takve metode dezinfekcije

Parametar	Vrijednost parametra	Jedinica	Napomene
Krom	25	µg/l	Vrijednost parametra od 25 µg/l mora biti postignuta najkasnije do 12. siječnja 2036. Do tog datuma vrijednost parametra za krom iznosi 50 µg/l.
Bakar	2,0	mg/l	
Cijanid	50	µg/l	
1,2-dikloroetan	3,0	µg/l	
Epiklorohidrin	0,10	µg/l	Vrijednost parametara 0,10 µg/l odnosi se na koncentraciju rezidualnog monomera u vodi izračunaru prema specifikacijama najvećeg oslobođanja iz odgovarajućega polimera u dodiru s vodom.
Fluorid	1,5	mg/l	
Halooctene kiseline (HAA5)	60	µg/l	Taj parametar mjeri se samo kada se za dezinfekciju vode namijenjene za ljudsku potrošnju upotrebljavaju metode dezinfekcije kojima se mogu stvoriti halooctene kiseline. On je zbroj sljedećih pet reprezentativnih tvari: monoklorooctene, diklorooctene i triklorooctene kiseline te monobromoocetene i dibromoocetene kiseline.
Oovo	5	µg/l	Vrijednost parametra od 5 µg/l mora biti postignuta najkasnije do 12. siječnja 2036. Do tog datuma vrijednost parametra za oovo iznosi 10 µg/l.
			Nakon tog datuma vrijednost parametra od 5 µg/l mora biti postignuta barem na točki isporuke u kućnu vodoopskrbnu mrežu. Za potrebe članka 11. stavka 2. prvog podstavka točke (b) primjenjuje se vrijednost parametra od 5 µg/l u slavini.
Živa	1,0	µg/l	
Mikrocistin-LR	1,0	µg/l	Taj se parametar mjeri samo u slučaju potencijalnih cvjetanja u vodi na izvorištu (povećanje gustoće cijanobakterijskih stanica ili potencijala cvjetanja).
Nikal	20	µg/l	

Parametar	Vrijednost parametra	Jedinica	Napomene
Nitrat	50	mg/l	Države članice osiguravaju da je ispunjen uvjet $[\text{nitrat}]/50 + [\text{nitrit}]/3 \leq 1$, pri čemu uglate zgrade označavaju koncentraciju u mg/l za nitrat (NO_3) i nitrit (NO_2), te da voda na izlazu iz postrojenja za obradu ne premašuje vrijednost parametra od 0,10 mg/l za nitrite.
Nitrit	0,50	mg/l	Države članice osiguravaju da je ispunjen uvjet $[\text{nitrat}]/50 + [\text{nitrit}]/3 \leq 1$, pri čemu uglate zgrade označavaju koncentraciju u mg/l za nitrat (NO_3) i nitrit (NO_2), te da voda na izlazu iz postrojenja za obradu ne premašuje vrijednost parametra od 0,10 mg/l za nitrite.
Pesticidi	0,10	$\mu\text{g/l}$	„Pesticidi” znači: — organski insekticidi, — organski herbicidi, — organski fungicidi, — organski nematocidi, — organski akaricidi, — organski algicidi, — organski rodenticidi, — organski slimicidi, — srođni proizvodi (među ostalim, regulatori rasta), i njihovi metaboliti kako su definirani u članku 3. točki 32. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ , koji se smatraju relevantnima za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju. Metabolit pesticida smatra se relevantnim za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju ako postoji razlog za smatrati da ima intrinzična svojstva usporediva sa svojstvima ishodne tvari u smislu svoje ciljne pesticidne aktivnosti ili da izaziva, sam ili njezini proizvodi pretvorbe, rizik za zdravlje potrošača.
			Vrijednost parametara od 0,10 $\mu\text{g/l}$ primjenjuje se na svaki pojedinačni pesticid. Za aldrin, dieldrin, heptaklor i heptaklor epoksid vrijednost parametara iznosi 0,030 $\mu\text{g/l}$.

Parametar	Vrijednost parametra	Jedinica	Napomene
			<p>Države članice utvrđuju orijentacijsku vrijednost za upravljanje prisutnošću nerelevantnih metabolita pesticida u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju.</p> <p>Treba pratiti samo pesticide koji će vjerojatno biti prisutni u pojedinoj opskrbi.</p> <p>Na temelju podataka koje dostavljaju države članice Komisija može uspostaviti bazu podataka za pesticide i njihove relevantne metabolite, uzimajući u obzir njihovu moguću prisutnost u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju.</p>
Pesticidi ukupno	0,50	µg/l	„Pesticidi ukupno” znači zbroj svih pojedinačnih pesticida, kako su utvrđeni u prethodnom retku, otkrivenih i izmjerena tijekom postupka praćenja.
PFAS-ovi – ukupno	0,50	µg/l	„PFAS-ovi ukupno” znači ukupan broj perfluoralkilnih i polifluoroalkilnih tvari. Ta se vrijednost parametra primjenjuje tek nakon što se izrade tehničke smjernice za praćenje tog parametra u skladu s člankom 13. stavkom 7. Države članice mogu tada odlučiti upotrijebiti jedan ili oba parametra „PFAS-ovi ukupno” ili „Zbroj PFAS-ova”.
Zbroj PFAS-ova	0,10	µg/l	„Zbroj PFAS-ova” znači zbroj svih perfluoralkilnih i polifluoralkilnih tvari koje se smatraju razlogom za zabrinutost u pogledu vode namijenjene za ljudsku potrošnju, a navedene su u dijelu B točki 3. Priloga III. To je podskupina tvari „PFAS-ovi ukupno” koje sadrže perfluoralkilni dio s tri ili više atoma ugljika (odnosno – C _n F _{2n-} , n ≥ 3) ili perfluoralkileterni dio s dva ili više atoma ugljika (odnosno – C _n F _{2n} O _m F _{2m-} , n i m ≥ 1).
Policiklički aromatski ugljikovodici	0,10	µg/l	Zbroj koncentracija sljedećih navedenih spojeva: benzo(b)fluorantena, benzo(k) fluorantena, benzo(ghi)perilena i indeno (1,2,3-cd)pirena.
Selen	20	µg/l	Vrijednost parametara od 30 µg/l primjenjuje se za područja u kojima bi geološki uvjeti mogli dovesti do visokih razina selena u podzemnim vodama.

Parametar	Vrijednost parametra	Jedinica	Napomene
Tetrakloreten i trikloreten	10	µg/l	Zbroj koncentracija tih dvaju parametara.
Trihalometan – ukupno	100	µg/l	Kada je to moguće, države članice nastoje postići nižu vrijednost parametra bez narušavanja dezinfekcije. To je zbroj koncentracija sljedećih navedenih spojeva: kloroforma, bromoform, dibromklormetana i bromdiklormetana.
Uranij	30	µg/l	
Vinil klorid	0,50	µg/l	Vrijednost parametara od 0,50 µg/l odnosi se na koncentraciju rezidualnog monomera u vodi izračunatu prema specifikacijama najvećeg oslobođanja iz odgovarajućega polimera u dodiru s vodom.

(¹) Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

Dio C

Indikatorski parametri

Parametar	Vrijednost parametra	Jedinica	Napomene
Aluminij	200	µg/l	
Amonijak	0,50	mg/l	
Klorid	250	mg/l	Voda ne bi smjela biti korozivna.
Clostridium perfringens uključujući spore	0	broj/100 ml	Taj se parametar mjeri ako je u procjeni rizika navedeno da je to primjeren učiniti.
Boja	Prihvatljiv za potrošače i bez abnormalnih promjena		
Vodljivost	2 500	µS cm ⁻¹ na temperaturi od 20 °C	Voda ne bi smjela biti agresivna.
Koncentracija vodikovih iona	≥ 6,5 i ≤ 9,5	pH jedinica	Voda ne bi smjela biti agresivna. Za negaziranu vodu stavljenu u boce ili ambalažu minimalna vrijednost može se smanjiti na 4,5 pH jedinica. Za vodu stavljenu u boce ili ambalažu koja je prirodno bogata ili umjetno obogaćena ugljikovim dioksidom minimalna vrijednost može biti niža.
Željezo	200	µg/l	
Mangan	50	µg/l	
Miris	Prihvatljiv za potrošače i bez abnormalnih promjena		
Oksidativnost	5,0	mg/l O ₂	Taj parametar ne treba se mjeriti ako se analizira parametar ukupnog organskog ugljika (TOC).
Sulfat	250	mg/l	Voda ne bi smjela biti korozivna.
Natrij	200	mg/l	
Okus	Prihvatljiv za potrošače i bez abnormalnih promjena		
Broj kolonija na temperaturi od 22 °C	Bez abnormalnih promjena		
Koliformne bakterije	0	broj/100 ml	Za vodu koja se stavlja u boce ili ambalažu, jedinica je broj/250 ml.
Ukupni organski ugljik (TOC)	Bez abnormalnih promjena		Taj parametar ne treba se mjeriti za opskrbu vode manju od 10 000 m ³ na dan.

Parametar	Vrijednost parametra	Jedinica	Napomene
Mutnoća	Prihvatljiv za potrošače i bez abnormalnih promjena		

Voda ne bi smjela biti agresivna ni korozivna. To se posebno odnosi na vodu podvrgnutu obradi (demineralizacija, omekšavanje, membranska obrada, reverzna osmoza itd.).

Ako voda namijenjena za ljudsku potrošnju potjeće iz obrade kojom se voda znatno demineralizira ili omekšava, moglo bi se za kondicioniranje vode dodati kalcijeve i magnezijeve soli kako bi se smanjili svi mogući negativni učinci na zdravlje, kao i kako bi se smanjila korozivnost ili agresivnost vode, te kako bi se poboljšao okus. Minimalne koncentracije kalcija i magnezija ili ukupne otopljene krute tvari u omekšanoj ili demineraliziranoj vodi moglo bi se utvrditi uzimajući u obzir karakteristike vode koja ulazi u te postupke.

Dio D

Parametri relevantni za procjenu rizika za kućne vodoopskrbne mreže

Parametar	Vrijednost parametra	Jedinica	Napomene
<i>Legionella</i>	< 1 000	CFU/l	Ta se vrijednost parametra utvrđuje za potrebe članaka 10. i 14. Mogla bi se razmotriti provedba aktivnosti predviđenih u tim člancima čak i kada je vrijednosti ispod vrijednosti parametra, npr. u slučajevima infekcija i izbijanja bolesti. U takvim slučajevima trebalo bi potvrditi izvor infekcije i trebala bi biti utvrđena vrsta bakterije <i>Legionella</i> .
Olovo	10	µg/l	Ta se vrijednost parametra utvrđuje za potrebe članaka 10. i 14. Država članica trebala bi uložiti najveće moguće napore kako bi se postigla niža vrijednost od 5 µg/l do 12. siječnja 2036.

PRILOG II.

PRAĆENJE

Dio A

Opći ciljevi i programi praćenja za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju

1. Programima praćenja za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju uspostavljenima u skladu s člankom 13. stavkom 2.:
  - (a) provjerava se jesu li mjere uspostavljene radi kontroliranja rizika za zdravlje ljudi u cijelom lancu opskrbe vodom, od područja vodozahvata preko obrade i skladištenja do distribucije, djelotvorne i je li voda namijenjena za ljudsku potrošnju u točki usklađenosti zdravstveno ispravna i čista;
  - (b) pružaju se informacije o kvaliteti vode koja se isporučuje za ljudsku potrošnju kako bi se dokazalo ispunjavanje obveza utvrđenih u članku 4. i zadovoljavanje vrijednosti parametara utvrđenih u skladu s člankom 5.;
  - (c) utvrđuju se najprikladniji načini smanjivanja rizika za zdravlje ljudi.
2. Programi praćenja uspostavljeni u skladu s člankom 13. stavkom 2. sadržavaju jedno od sljedećeg ili njihovu kombinaciju:
  - (a) prikupljanje i analizu zasebnih uzoraka vode;
  - (b) mjerjenja koja se bilježe u trajnom postupku praćenja.

Usto, programi praćenja mogu se sastojati od:

  - (a) inspekcijskih pregleda evidencije o funkcionalnosti i stanju opreme;
  - (b) inspekcijskih pregleda područja zahvaćanja te infrastrukture za obradu, skladištenje i distribuciju, ne dovodeći u pitanje zahtjeve u pogledu praćenja iz članka 8. stvaka 2. prvog podstavka točke (c) i članka 10. stvaka 1. prvog podstavka točke (b).
3. Programi praćenja uključuju i program operativnog praćenja kojim se omogućuje brz uvid u operativnu učinkovitost i probleme u vezi s kvalitetom vode te brzo poduzimanje unaprijed planiranih korektivnih aktivnosti. Programi operativnog praćenja moraju biti prilagođeni opskrbi te se njima moraju uzeti u obzir rezultati utvrđivanja opasnosti i opasnih dogadaja te procjene rizika za sustav opskrbe, a namjena im je potvrditi djelotvornosti svih kontrolnih mjera pri zahvaćanju, obradi, distribuciji i skladištenju.

Program operativnog praćenja uključuje praćenje parametra „mutnoće u postrojenju za opskrbu vodom” kako bi se redovito kontrolirala učinkovitost fizičkog uklanjanja postupkom filtracije u skladu s referentnim vrijednostima i prema učestalostima navedenima u tablici u nastavku (nije primjenjivo na izvore podzemnih voda gdje je mutnoća uzrokovana željezom i manganim):

Parametri djelovanja	Referentna vrijednost
Mutnoća u postrojenju za opskrbu vodom	0,3 NTU u 95 % uzoraka, a nijedan ne treba premašivati 1 NTU
Količina (m^3) vode koja se distribuira ili proizvodi svakog dana unutar zone opskrbe	Minimalna učestalost uzorkovanja i analize
$\leq 1\ 000$	tjedno
$> 1\ 000$ do $\leq 10\ 000$	svakodnevno
$> 10\ 000$	stalno

Program operativnog praćenja uključuje i praćenje sljedećih parametara u sirovoj vodi kako bi se kontrolirala učinkovitost postupaka obrade za suzbijanje mikrobioloških rizika:

Parametar djelovanja	Referentna vrijednost	Jedinica	Napomene
Somatski kolifagi	50 (za sirovu vodu)	Jedinice koje stvaraju plakove (PFU)/100 ml	Taj se parametar mjeri ako je u procjeni rizika navedeno da je to primjereno. Ako se pronađe u sirovoj vodi u koncentracijama > 50 PFU/100 ml, trebalo bi ga analizirati nakon korakâ u lancu obrade kako bi se utvrdio log uklanjanja putem postavljenih prepreka i kako bi se procijenilo je li rizik od prisutnosti patogenih virusa dovoljno pod kontrolom.

4. Države članice osiguravaju da se programi praćenja redovito preispituju i ažuriraju ili potvrđuju barem svakih šest godina.

Dio B

Parametri i učestalost uzorkovanja**1. Popis parametara****Skupina A**

Sljedeći parametri (skupina A) prate se u skladu s učestalošću praćenja utvrđenom u tablici 1. točki 2.:

- (a) *Escherichia coli* (*E. coli*), crijevni enterokoki, koliformne bakterije, broj kolonija na temperaturi od 22 °C, boja, mutnoća, okus, miris, pH i vodljivost;
- (b) drugi parametri koji su utvrđeni kao relevantni u programu praćenja, u skladu s člankom 5. stavkom 3. i, prema potrebi, u okviru procjene rizika za sustav opskrbe kako je navedeno u članku 9. i dijelu C ovog Priloga.

U posebnim okolnostima u parametre skupine A dodaju se sljedeći parametri:

- (a) amonijak i nitrit, ako se upotrebljava kloriranje;
- (b) aluminij i željezo, ako se upotrebljavaju kao kemikalije za obradu vode.

Escherichia coli (*E. Coli*) i crijevni enterokoki smatraju se „osnovnim parametrima” i učestalost njihova praćenja ne smije biti predmet smanjenja zbog procjene rizika za sustav opskrbe u skladu s člankom 9. i dijelom C ovog Priloga. Uvijek se prate barem s učestalostima utvrđenima tablici 1. točki 2.

Skupina B

Kako bi se utvrdila usklađenost sa svim vrijednostima parametara utvrđenima u ovoj Direktivi, svi drugi parametri koji nisu analizirani u okviru skupine A, a utvrđeni su u skladu s člankom 5., osim parametara u dijelu D Priloga I., prate se barem učestalošću utvrđenom u tablici 1. točki 2., osim ako je na temelju procjene rizika za sustav opskrbe, provedenih u skladu s člankom 9. i dijelom C ovog Priloga, utvrđena drukčija učestalost uzorkovanja.

2. Učestalost uzorkovanja**Tablica 1. Minimalna učestalost uzorkovanja i analize za praćenje usklađenosti**

Količina vode koja se distribuirala ili proizvodila svakog dana unutar zone opskrbe (vidjeti napomene 1. i 2.) m ³		Parametar skupine A broj uzoraka godišnje	Parametar skupine B broj uzoraka godišnje
	< 10	> 0 (vidjeti napomenu 4.)	> 0 (vidjeti napomenu 4.)
≥ 10	≤ 100	2	1 (vidjeti napomenu 5.)
> 100	≤ 1 000	4	1
> 1 000	≤ 10 000	4 za prvih 1 000 m ³ /d + 3 za svakih dodatnih 1 000 m ³ /d i njihov dio ukupne količine (vidjeti napomenu 3.)	1 za prvih 1 000 m ³ /d + 1 za svakih dodatnih 4 500 m ³ /d i njihov dio ukupne količine (vidjeti napomenu 3.)
> 10 000	≤ 100 000		3 za prvih 10 000 m ³ /d + 1 za svakih dodatnih 10 000 m ³ /d i njihov dio ukupne količine (vidjeti napomenu 3.)
> 100 000			12 za prvih 100 000 m ³ /d + 1 za svakih dodatnih 25 000 m ³ /d i njihov dio ukupne količine (vidjeti napomenu 3.)

-
- Napomena 1.: Zona opskrbe zemljopisno je definirano područje unutar kojega voda namijenjena za ljudsku potrošnju dolazi iz jednog ili više izvora te unutar kojega se kvaliteta vode može smatrati otprilike ujednačenom.
- Napomena 2.: Količine se izračunavaju kao prosječne vrijednosti koje se uzimaju tijekom jedne kalendarske godine. Umjesto količine vode za određivanje minimalne učestalosti može se upotrebljavati broj stanovnika u zoni opskrbe, pod pretpostavkom da potrošnja vode iznosi 200 litara po danu po stanovniku.
- Napomena 3.: Navedena učestalost izračunava se kako slijedi: npr. $4\ 300\ m^3/d = 16$ uzoraka za parametre skupine A (četiri za prvih $1\ 000\ m^3/d$ + 12 za dodatnih $3\ 300\ m^3/d$).
- Napomena 4.: Za isporučitelje vode, ako izuzeće nije odobreno u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (b), države članice utvrđuju minimalnu učestalost uzorkovanja za parametre skupina A i B, pod uvjetom da se osnovni parametri prate najmanje jedanput godišnje.
- Napomena 5.: Države članice mogu smanjiti učestalost uzorkovanja, pod uvjetom da se svi parametri utvrđeni u skladu s člankom 5. prate najmanje jedanput svakih šest godina te da se prate u slučajevima u kojima je u sustav za opskrbu vodom integriran novi izvor vode ili se rade izmjene tog sustava zbog kojih se može očekivati potencijalan negativan učinak na kvalitetu vode.
-

DIO C

Procjena rizika i upravljanje rizikom za sustav opskrbe

1. Na temelju rezultata procjene rizika za sustav opskrbe kako je navedeno u članku 9. proširuje se popis parametara koji se razmatraju tijekom praćenja i povećava učestalost uzorkovanja utvrđena u dijelu B ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:
  - (a) popis parametara ili učestalost koji su utvrđeni u ovom Prilogu nisu dovoljni za ispunjavanje obveza na temelju članka 13. stavka 1.;
  - (b) zahtijeva se dodatno praćenje za potrebe članka 13. stavka 5.;
  - (c) potrebno je dostaviti dokaze za provjere iz dijela A točke 1. podtočke (a);
  - (d) potrebno je povećati učestalost praćenja u skladu s člankom 8. stavkom 4. prvim podstavkom točkom (a).
2. Kao rezultat procjene rizika za sustav opskrbe popis parametara koji se razmatraju tijekom praćenja i učestalost uzorkovanja utvrđena u dijelu B mogu se smanjiti ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
  - (a) mjesto i učestalost uzorkovanja određuju se u odnosu na podrijetlo parametra te promjenjivost i dugoročni trend u pogledu njegove koncentracije, uzimajući u obzir članak 6.;
  - (b) u pogledu smanjenja minimalne učestalosti uzorkovanja nekog parametra, rezultati dobiveni iz uzoraka prikupljenih u redovitim vremenskim razmacima tijekom razdoblja od najmanje tri godine s točaka uzorkovanja koje su reprezentativne za cijelu zonu opskrbe manji su od 60 % vrijednosti tog parametra;
  - (c) u pogledu uklanjanja parametra s popisa parametara koje treba pratiti, rezultati dobiveni iz uzoraka prikupljenih u redovitim intervalima tijekom razdoblja od najmanje tri godine s točaka uzorkovanja koje su reprezentativne za cijelu zonu opskrbe manji su od 30 % vrijednosti tog parametra;
  - (d) u pogledu uklanjanja parametra s popisa parametara koje treba pratiti, odluka se temelji na rezultatima procjene rizika kojom se uzimaju u obzir rezultati praćenja izvorâ vode namijenjene za ljudsku potrošnju i kojima se potvrđuje da je zdravlje ljudi zaštićeno od štetnih učinaka bilo kakvog zagadenja vode namijenjene za ljudsku potrošnju, kako je utvrđeno u članku 1.;
  - (e) u pogledu smanjenja učestalosti uzorkovanja parametra ili uklanjanja parametra s popisa parametara koje treba pratiti, procjenom rizika potvrđuje se da nije vjerojatno da će ijedan čimbenik koji se može razumno očekivati uzrokovati pogoršanje kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju.

Ako su do 12. siječnja 2021. već dostupni rezultati praćenja kojima se dokazuje ispunjavanje uvjeta navedenih u točki 2. podtočkama od (b) do (e), oni se od tog datuma mogu upotrebljavati za prilagodbu praćenja nakon procjene rizika za sustav opskrbe.

Ako su prilagodbe praćenja već provedene nakon procjene rizika za sustav opskrbe u skladu s, među ostalim, dijelom C Priloga II. Direktivi 98/83/EZ, države članice mogu predvidjeti mogućnost potvrđivanja njihove valjanosti, a da se pritom ne zahtijeva praćenje u skladu s točkom 2. podtočkama (b) i (c) tijekom daljnog razdoblja od najmanje tri godine s točaka koje su reprezentativne za cijelu zonu opskrbe.

Dio D

Metode uzorkovanja i točke uzorkovanja

1. Točke uzorkovanja određuju se tako da se osigura sukladnost s člankom 6. stavkom 1. U slučaju vodoopskrbne mreže država članica može unutar zone opskrbe ili u postrojenju za obradu uzimati uzorke za određene parametre ako se može dokazati da neće biti štetnih promjena mjerene vrijednosti dotičnih parametara. U onoj mjeri u kojoj je to moguće, broj uzoraka distribuira se ujednačeno u vremenu i prostoru.
2. Uzorkovanje u točki usklađenosti mora biti u skladu sa sljedećim zahtjevima:
  - (a) uzorci kojima se provjerava usklađenost određenih kemijskih parametara, posebice bakra, olova i nikla, uzimaju se iz slavina potrošača bez prethodnog puštanja mlaza vode. Uzima se nasumični uzorak količine jedne litre tijekom dana. Kao alternativu države članice mogu primjenjivati metode fiksног razdoblja zadržavanja vode kojima se bolje odražava nacionalno stanje, kao što je prosječna tjedna konzumacija od strane potrošača, pod uvjetom da na razini zone opskrbe to ne rezultira manjim brojim slučajeva neusklađenosti nego što bi se dobilo primjenom metode nasumičnog uzorkovanja tijekom dana;
  - (b) uzorci kojima se provjerava usklađenost mikrobioloških parametara u točki usklađenosti uzimaju se i s njima se postupa u skladu s normom EN ISO 19458, svrhom uzorkovanja B.
3. Uzorci za bakteriju *Legionella* u kućnim vodoopskrbnim mrežama uzimaju se na rizičnim točkama za širenje bakterije *Legionella*, točkama koje su reprezentativne za sustavnu izloženost bakteriji *Legionella* ili objema. Države članice sastavljaju smjernice za metode uzorkovanja za bakteriju *Legionella*.
4. Uzorkovanje u vodoopskrboj mreži, s iznimkom uzorkovanja na slavinama potrošača, mora biti u skladu s normom ISO 5667-5. Za mikrobiološke parametre uzorci u vodoopskrboj mreži uzimaju se i s njima se postupa u skladu s normom EN ISO 19458, svrhom uzorkovanja A.

PRILOG III.**SPECIFIKACIJE ZA ANALIZU PARAMETARA**

Države članice osiguravaju da su metode analize koje se upotrebljavaju za praćenje i dokazivanje usklađenosti s ovom Direktivom, uz iznimku mutnoće, provjerene i dokumentirane u skladu s normom EN ISO/IEC 17025 ili drugim jednakovrijednim međunarodno prihvaćenim normama. Države članice osiguravaju da laboratorijski i strane s kojima laboratorijski sklapaju ugovore primjenjuju prakse sustava upravljanja kvalitetom u skladu s normom EN ISO/IEC 17025 ili drugim jednakovrijednim međunarodno prihvaćenim normama.

Za potrebe ocjenjivanja jednakovrijednosti alternativnih metoda s metodama utvrđenima u ovom Prilogu, države članice mogu upotrebljavati normu EN ISO 17994, koja je određena kao norma za jednakovrijednost mikrobioloških metoda, ili normu EN ISO 16140 ili bilo koje druge slične međunarodno prihvaćene protokole, kako bi se utvrdila jednakovrijednost metoda koje se temelje na načelima različitima od uzgoja, a koja su izvan područja primjene norme EN ISO 17994.

U nedostatku analitičke metode koja ispunjava minimalne kriterije djelovanja utvrđene u dijelu B, države članice osiguravaju da se praćenje provodi primjenom najboljih dostupnih tehnika koje ne uključuju prekomjerne troškove.

Dio A

Mikrobiološki parametri za koje su navedene metode analize

Metode analize za mikrobiološke parametre su:

- (a) *Escherichia coli* (*E. coli*) i koliformne bakterije (EN ISO 9308-1 ili EN ISO 9308-2);
- (b) crijevni enterokoki (EN ISO 7899-2);
- (c) broj kolonija ili broj heterotrofnih bakterija na temperaturi od 22 °C (EN ISO 6222);
- (d) *Clostridium perfringens* uključujući spore (EN ISO 14189);
- (e) *Legionella* (EN ISO 11731 za sukladnost s vrijednostima iz dijela D Priloga I);

za praćenje za potrebe provjere temeljeno na riziku i kako bi se dopunile metode uzgoja kultura mogu se upotrebljavati i druge metode, kao što su ISO/TS 12869, metode brzog uzgoja kultura, metode koje se ne temelje na uzgoju kultura i molekularne metode, posebno qPCR;

- (f) somatski kolifagi;

za operativno praćenje može se upotrijebiti dio A Priloga II. EN ISO 10705-2 i EN ISO 10705-3.

Dio B

Kemijski i indikatorski parametri za koje su navedene karakteristike djelovanja**1. Kemijski i indikatorski parametri**

Za parametre iz tablice 1. ovog Priloga metodom analize koja se primjenjuje treba se minimalno moći mjeriti koncentracije jednake vrijednosti parametra s granicom kvantifikacije, kako je definirana u članku 2. točki 2. Direktive Komisije 2009/90/EZ⁽¹⁾, od 30 % ili manje relevantne vrijednosti parametra i mjernom nesigurnošću kako je navedena u tablici 1. ovog Priloga. Rezultat se izražava barem jednakim brojem relevantnih decimalnih mesta kao i za vrijednost parametra iz dijelova B i C Priloga I. ovoj Direktivi.

Mjerna nesigurnost utvrđena u tablici 1. ne smije se primjenjivati kao dodatna tolerancija uz vrijednosti parametara određene u Prilogu I.

Tablica 1. Minimalna karakteristika djelovanja „mjerna nesigurnost”

Parametri	Mjerna nesigurnost (vidjeti napomenu 1.) % vrijednosti parametra (osim za pH)	Napomene
Aluminij	25	
Amonij	40	
Akrilamid	30	
Antimon	40	
Arsen	30	
Benzo(a)piren	50	Vidjeti napomenu 2.
Benzen	40	
Bisfenol A	50	
Bor	25	
Bromat	40	
Kadmij	25	
Klorid	15	
Klorat	40	
Klorit	40	
Krom	30	
Bakar	25	
Cijanid	30	Vidjeti napomenu 3.
1,2-dikloroetan	40	
Epiklorohidrin	30	
Fluorid	20	
HAA-i	50	
Koncentracija vodikovih iona pH	0,2	Vidjeti napomenu 4.

⁽¹⁾ Direktiva Komisije 2009/90/EZ od 31. srpnja 2009. o utvrđivanju tehničkih specifikacija za kemijsku analizu i praćenje stanja voda u skladu s Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 201, 1.8.2009., str. 36.).

Parametri	Mjerna nesigurnost (vidjeti napomenu 1.) % vrijednosti parametra (osim za pH)	Napomene
Željezo	30	
Olovo	30	
Mangan	30	
Živa	30	
Mikrocistin-LR	30	
Nikal	25	
Nitrat	15	
Nitrit	20	
Oksidativnost	50	Vidjeti napomenu 5.
Pesticidi	30	Vidjeti napomenu 6.
PFAS-ovi	50	
Policiklički aromatski ugljikovodici	40	Vidjeti napomenu 7.
Selen	40	
Natrij	15	
Sulfat	15	
Tetrakloroeten	40	Vidjeti napomenu 8.
Trikloroeten	40	Vidjeti napomenu 8.
Trihalometani – ukupno	40	Vidjeti napomenu 7.
Ukupni organski ugljik (TOC)	30	Vidjeti napomenu 9.
Mutnoća	30	Vidjeti napomenu 10.
Uranij	30	
Vinil klorid	50	

2. Napomene uz tablicu 1.

- Napomena 1.: Mjerna nesigurnost nenegativan je parametar kojim se opisuje disperziju kvantitativnih vrijednosti koje se pridružuju mjerenoj veličini na temelju upotrijebljenih podataka. Kriterij djelovanja za mjeru nesigurnost ($k = 2$) postotak je vrijednosti parametra naveden u tablici ili neka stroža vrijednost. Mjerna nesigurnost procjenjuje se na razini vrijednosti parametra, osim ako je drukčije određeno.
- Napomena 2.: Ako se vrijednost mjerne nesigurnosti ne može postići, trebalo bi odabратi najbolju dostupnu tehniku (do 60 %).
- Napomena 3.: Metodom bi se trebala utvrditi ukupna količina cijanida u svim oblicima.
- Napomena 4.: Vrijednost mjerne nesigurnosti izražena je u jedinicama pH.
- Napomena 5.: Referentna metoda: EN ISO 8467.
- Napomena 6.: Karakteristike djelovanja za pojedinačne pesticide navedene su kao naznaka. Za nekoliko pesticida mogu se postići niske vrijednosti za mjeru nesigurnost, od čak 30 %, dok za neke pesticide mogu biti dopuštene više vrijednosti, do 80 %.
- Napomena 7.: Karakteristike djelovanja primjenjuju se na pojedine tvari, pri 25 % vrijednosti parametra iz Priloga I. dijela B.

Napomena 8.: Karakteristike djelovanja primjenjuju se na pojedine tvari, pri 50 % vrijednosti parametra iz Priloga I. dijela B.

Napomena 9.: Mjernu nesigurnost trebalo bi procjenjivati pri razini od 3 mg/l ukupnog organskog ugljika (TOC). Smjernice za određivanje ukupnog organskog ugljika (TOC) i otopljenog organskog ugljika (DOC) EN 1484 primjenjuju se za utvrđivanje nesigurnosti ispitne metode.

Napomena 10.: Mjernu nesigurnost trebalo bi procjenjivati pri razini od 1,0 NTU (jedinice nefelometrijske mutnoće), u skladu s normom EN ISO 7027 ili drugom jednakovrijednom standardnom metodom.

3. Zbroj PFAS-ova

Sljedeće tvari analiziraju se na temelju tehničkih smjernica izrađenih u skladu s člankom 13. stavkom 7.:

- Perfluorobutanska kiselina (PFBA)
- Perfluoropentanska kiselina (PFPeA)
- Perfluoroheksanska kiselina (PFHxA)
- Perfluoroheptanska kiselina (PFHpA)
- Perfluorooktanska kiselina (PFOA)
- Perfluorononanska kiselina (PFNA)
- Perfluorodekanska kiselina (PFDA)
- Perfluoroundekanska kiselina (PFUnDA)
- Perfluorododekanska kiselina (PFDoDA)
- Perfluorotridekanska kiselina (PFTrDA)
- Perfluorobutan sulfonska kiselina (PFBS)
- Perfluoropentan sulfonska kiselina (PFPeS)
- Perfluoroheksan sulfonska kiselina (PFHxS)
- Perfluoroheptan sulfonska kiselina (PFHpS)
- Perfluorooktan sulfonska kiselina (PFOS)
- Perfluorononan sulfonska kiselina (PFNS)
- Perfluorodekan sulfonska kiselina (PFDS)
- Perfluoroundekan sulfonska kiselina
- Perfluorododekan sulfonska kiselina
- Perfluorotridekan sulfonska kiselina

Te se tvari prate kada iz procjene rizika i upravljanja rizikom za područja sliva za vodozahvate provedenih u skladu s člankom 8. proizlazi zaključak da su te tvari vjerojatno prisutne u dotičnoj opskrbi vodom.

PRILOG IV.

INFORMACIJE ZA JAVNOST

Informacije u sljedećim točkama moraju biti dostupne potrošačima na internetu u obliku prilagođenom korisnicima i jednostavnom za upotrebu, a na opravdan zahtjev potrošači mogu zatražiti pristup tim informacijama na drugi način:

1. identifikacija relevantnog isporučitelja vode, područje i broj osoba kojima se isporučuje te metoda proizvodnje vode, uključujući opće informacije o vrstama primjenjene obrade i dezinfekcije vode; države članice mogu odstupiti od ovog zahtjeva u skladu s člankom 13. stavkom 1. Direktive 2007/2/EZ;
2. najnoviji rezultati praćenja parametara navedenih u dijelovima A, B i C Priloga I., uključujući učestalost uzorkovanja zajedno s vrijednosti parametra utvrđenoj u skladu s člankom 5.; rezultati praćenja ne smiju biti stariji od jedne godine, osim ako je u okviru učestalosti praćenja utvrđenom ovom Direktivom omogućeno drukčije;
3. informacije o sljedećim parametrima koji nisu navedeni u dijelu C Priloga I. i povezanim vrijednostima:
  - (a) tvrdoća;
  - (b) minerali i anioni/kationi otopljeni u vodi:
    - kalcij Ca,
    - magnezij Mg,
    - kalij K.
4. u slučaju mogućih opasnosti za zdravlje ljudi, kako su utvrdila nadležna tijela ili druga relevantna tijela nakon što su prekoračene vrijednosti parametara utvrđene u skladu s člankom 5., informacije o potencijalnim opasnostima za zdravlje ljudi i povezani savjeti o zdravlju i potrošnji ili poveznica za pristup tim informacijama.
5. relevantne informacije o procjeni rizika za sustav opskrbe;
6. savjeti za potrošače, među ostalim, prema potrebi, savjete o tome kako smanjiti potrošnju vode, kako se odgovorno koristiti vodom u skladu s lokalnim uvjetima i kako izbjegći zdravstvene rizike zbog stagnantne vode;
7. za isporučitelje vode koji isporučuju najmanje $10\ 000\ m^3$ dnevno ili opskrbljuju najmanje 50 000 ljudi, godišnje informacije:
  - (a) o cijelokupnom funkcioniranju vodoopskrbnog sustava u pogledu učinkovitosti i stopama gubitka vode kada te informacije budu dostupne, a najkasnije na datum utvrđen u članku 4. stavku 3. drugom podstavku;
  - (b) vlasničkoj strukturi opskrbe vodom po isporučitelju vode;
  - (c) ako se povrat troškova obavlja putem tarifnog sustava, informacije o strukturi troškova cijene po kubnom metru vode uključujući fiksne i varijabilne troškove te troškove koji se odnose na mjere za potrebe članka 16., ako su takve mjere poduzeli isporučitelji vode;
  - (d) ako su dostupni, sažetak i statistički podaci u pogledu pritužbi potrošača koje su zaprimili isporučitelji vode o pitanjima obuhvaćenima područjem primjene ove Direktive;
8. na opravdan zahtjev potrošačima se omogućuje pristup povijesnim podacima za informacije iz točaka 2. i 3. za zadnjih 10 godina, ako su dostupne, ali ne prije 13. siječnja 2023.

PRILOG V.**NAČELA ZA USPOSTAVU METODOLOGIJA IZ ČLANKA 11.****Skupine materijala****1. Organski materijali**

Organski materijali izrađeni su samo od:

- (a) ulaznih sirovina navedenih na europskom pozitivnom popisu ulaznih sirovina koji treba utvrditi Komisija u skladu s člankom 11. stavkom 2. prvim podstavkom točkom (b); i
- (b) tvari u pogledu kojih ne postoji mogućnost da su tvar i njezini proizvodi reakcije prisutni u količinama koje prekoračuju $0,1 \mu\text{g}/\text{l}$ u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju, osim ako je za specifične tvari potrebna stroža vrijednost uzimajući u obzir njihovu toksičnost.

Organski materijali ispituju se u skladu s tablicom 1. u skladu s metodama ispitivanja navedenima u relevantnim europskim normama ili, ako one ne postoje, međunarodno ili nacionalno priznatom metodom te moraju zadovoljavati njima propisane zahtjeve. U tu svrhu rezultati ispitivanja u pogledu migracije tvari pretvaraju se u razine procijenjene u slavini.

2. Metalni materijali

Upotrebljavaju se samo metalni materijali uvršteni na europski pozitivni popis smjesa koji treba utvrditi Komisija u skladu s člankom 11. stavkom 2. prvim podstavkom točkom (b). Moraju se poštovati ograničenja propisana europskim pozitivnim popisom u pogledu sastava tih materijala, njihove uporabe za određene proizvode i uporabe tih proizvoda.

Metalni materijali ispituju se u skladu s tablicom 1. u skladu s metodama ispitivanja navedenima u relevantnim europskim normama ili, ako one ne postoje, međunarodno ili nacionalno priznatom metodom te moraju zadovoljavati njima propisane zahtjeve.

3. Cementni materijali

Cementni materijali izrađuju se samo od jednog ili više sljedećih sastojaka:

- (a) organskih sastojaka navedenih na europskom pozitivnom popisu sastojaka koji treba utvrditi Komisija u skladu s člankom 11. stavkom 2. prvim podstavkom točkom (b);
- (b) organskih sastojaka u pogledu kojih ne postoji mogućnost da su tvari i njihovi proizvodi reakcije prisutni u količinama koje prekoračuju $0,1 \mu\text{g}/\text{l}$ u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju; ili
- (c) anorganskih sastojaka.

Materijali povezani cementom ispituju se u skladu s tablicom 1. u skladu s metodama ispitivanja navedenima u relevantnim europskim normama ili, ako one ne postoje, međunarodno ili nacionalno priznatom metodom te moraju zadovoljavati njima propisane zahtjeve. U tu svrhu rezultati ispitivanja u pogledu migracije tvari pretvaraju se u razine procijenjene u slavini.

4. Emajli i keramički materijali

Emajli i keramički materijali izrađuju su se samo od ulaznih sirovina uvrštenih na europski pozitivni popis smjesa koji treba utvrditi Komisija u skladu s člankom 11. stavkom 2. prvim podstavkom točkom (b), nakon provedbe procjene elemenata upotrijebljenih u smjesi tih materijala.

Emajli i keramički materijali ispituju se u skladu s tablicom 1. u skladu s metodama ispitivanja navedenima u relevantnim europskim normama ili, ako one ne postoje, međunarodno ili nacionalno priznatom metodom te moraju zadovoljavati njima propisane zahtjeve. U tu svrhu rezultati ispitivanja u pogledu migracije tvari pretvaraju se u razine procijenjene u slavini.

5. Iznimke za procjenu materijala upotrijebljenih u manjim i sastavljenim komponentama

U pogledu sastavljenih proizvoda, manje komponente, dijelovi i materijali detaljno se opisuju, a ispitivanje se u skladu s time smanjuje. U tu svrhu „manji“ se odnosi na razinu utjecaja na kvalitetu vode namijenjene za ljudsku potrošnju za koju nije potrebno potpuno ispitivanje.

Tablica 1. Ispitivanje u vezi s vrstama materijala

Kriteriji	Organski (vidjeti napomenu 1)	Metalni (vidjeti napomenu 2)	Cementni	Emajli i keramički materijali
Europski pozitivni popisi				
Europski pozitivni popis ulaznih sirovina za organske materijale	X	N.P.	X	N.P.
Europski pozitivni popis prihvaćenih metalnih smjesa	N.P.	X	N.P.	N.P.
Europski pozitivni popisi sastojaka za cementne materijale	N.P.	N.P.	X	N.P.
Europski pozitivni popis smjesa za emajle i keramičke materijale	N.P.	N.P.	N.P.	X
Organoleptička ispitivanja				
Miris i okus	X	N.P.	X	N.P.
Boja i mutnoća	X	N.P.	X	N.P.
Opće higijenske procjene				
Otpuštanje ukupnog organskog ugljika	X	N.P.	X	N.P.
Ostaci na površini (metali)	N.P.	X	N.P.	N.P.
Ispitivanje migracije				
Relevantni parametri iz ove Direktive	X	X	X	X
Vrijednost MTC _{tap} tvari s pozitivnog popisa	X	N.P.	X (vidjeti napomenu 3)	N.P.
Nesumnjive tvari (GCMS)	X	N.P.	X (vidjeti napomenu 3)	N.P.
Usklađenost s popisom smjesa	N.P.	X	N.P.	X
Povećanje razvoja mikroorganizama	X	N.P.	X (vidjeti napomenu 3)	N.P.

N.P.:	nije potrebno
MTCTap:	Najveća prihvatljiva koncentracija u slavini (koja proizlazi iz mišljenja ECHA-e za potrebe uvrštanja tvari na europski pozitivni popis ili se temelji na granici specifične migracije iz Uredbe Komisije (EU) br. 10/2011 (⁽¹⁾) pri čemu se uzima u obzir faktor dodjeljivanja od 10 % i potrošnja vode od 2 litre na dan).
GCMS:	plinska kromatografija – masena spektrometrija (orientacijska metoda)
Napomena 1.:	Specifične iznimke treba utvrditi u skladu sa točkom 5. ovog Priloga.
Napomena 2.:	Metali nisu podvrgnuti organoleptičkom ispitivanju jer je općenito prihvaćeno da, ako su zadovoljene vrijednosti parametara utvrđene u Prilogu I., organoleptički problemi vjerojatno neće nastati.
Napomena 3.:	Ovisno o postojanju organskih tvari u sastavu.

(¹) Uredba Komisije (EU) br. 10/2011 od 14. siječnja 2011. o plastičnim materijalima i predmetima koji dolaze u dodir s hranom (SL L 12, 15.1.2011., str. 1.).

PRILOG VI.

Dio A

**Direktiva stavljena izvan snage s popisom njezinih naknadnih izmjena
(iz članka 26.)**

Direktiva Vijeća 98/83/EZ (SL L 330, 5.12.1998., str. 32.)	
Uredba (EZ) br. 1882/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.)	Samo točka 29. Priloga II.
Uredba (EZ) br. 596/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 188, 18.7.2009., str. 14.)	Samo točka 2.2. Priloga
Direktiva Komisije (EU) 2015/1787 (SL L 260, 7.10.2015., str. 6.)	

Dio B

Rokovi za prenošenje u nacionalno pravo

(iz članka 26.)

Direktiva	Rok za prenošenje
98/83/EZ	25. prosinca 2000.
(EU) 2015/1787	27. listopada 2017.

PRILOG VII.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 98/83/EZ	Ova Direktiva
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2. točka 1.	Članak 2. točka 1.
Članak 2. točka 2.	Članak 2. točka 2.
–	Članak 2. točke od 3. do 11.
Članak 3. stavak 1.	Članak 3. stavak 1.
–	Članak 3. stavak 2.
Članak 3. stavak 2.	Članak 3. stavak 3.
Članak 3. stavak 3.	Članak 3. stavak 4.
–	Članak 3. stavci 5. i 6.
Članak 4. stavci 1. i 2.	Članak 4. stavci 1. i 2.
–	Članak 4. stavak 3.
Članak 5.	Članak 5.
Članak 6.	Članak 6.
–	Članak 7.
–	Članak 8.
–	Članak 9.
–	Članak 10.
–	Članak 11.
–	Članak 12.
Članak 7. stavak 1.	Članak 13. stavak 1.
Članak 7. stavak 2.	Članak 13. stavak 2. uvodna formulacija
–	Članak 13. stavak 2. točke od (a) do (e)
Članak 7. stavak 3.	Članak 13. stavak 3.
Članak 7. stavak 4.	–
Članak 7. stavci 5. i 6.	Članak 13. stavci 4. i 5.
–	Članak 13. stavci od 6. do 8.
Članak 8. stavak 1.	Članak 14. stavak 1.
Članak 8. stavak 2.	Članak 14. stavak 2. prvi podstavak
–	Članak 14. stavak 2. drugi podstavak
Članak 8. stavak 3.	Članak 14. stavak 3. prvi podstavak
–	Članak 14. stavak 3. drugi podstavak
Članak 8. stavak 4.	Članak 14. stavak 5.
Članak 8. stavak 5.	–
Članak 8. stavak 6.	Članak 14. stavak 6.
Članak 8. stavak 7.	Članak 14. stavak 4. uvodna formulacija točka (a)

Direktiva 98/83/EZ	Ova Direktiva
–	Članak 14. stavak 4. točke (b) i (c)
Članak 9. stavak 1. prva rečenica	Članak 15. stavak 1. prvi podstavak uvodna formulacija
–	Članak 15. stavak 1. prvi podstavak točke od (a) do (c)
Članak 9. stavak 1. druga rečenica	Članak 15. stavak 1. drugi podstavak
Članak 9. stavak 1. treća rečenica	Članak 15. stavak 1. treći podstavak
Članak 9. stavak 2.	–
Članak 9. stavci od 3. do 6.	Članak 15. stavci od 2. do 5.
Članak 9. stavak 7.	Članak 18. stavak 1. točka (e)
Članak 9. stavak 8.	Članak 15. stavak 6.
–	Članak 16.
Članak 10.	–
Članak 11.	Članak 20.
Članak 12.	Članak 22.
Članak 13. stavak 1.	Članak 17. stavak 1.
–	Članak 17. stavci 2. i 3.
Članak 13. stavci od 2. do 6.	–
–	Članak 18. stavak 1. prvi podstavak točke od (a) do (d)
–	Članak 18. stavak 1. drugi podstavak
–	Članak 18. stavci od 2. do 5.
–	Članak 19.
–	Članak 21.
–	Članak 23.
–	Članak 25.
Članak 14.	–
Članak 15.	–
Članak 16.	Članak 26.
Članak 17.	Članak 24.
Članak 18.	Članak 27.
Članak 19.	Članak 28.
Dio A Priloga I.	Dio A Priloga I.
Dio B Priloga I.	Dio B Priloga I.
Dio C Priloga I.	Dio C Priloga I.
–	Dio D Priloga I.
Dio A točke 1. i 2. Priloga II.	Dio A točke 1. i 2. Priloga II.
Dio A točka 3. Priloga II.	–
–	Dio A točka 3. Priloga II.

Direktiva 98/83/EZ	Ova Direktiva
Dio A točka 4. Priloga II.	Dio A točka 4. Priloga II.
Dio B točka 1. Priloga II.	–
Dio B točka 2. Priloga II.	Dio B točka 1. Priloga II.
Dio B točka 3. Priloga II.	Dio B točka 2. Priloga II.
Dio C Priloga II.	Dio C Priloga II.
Dio D točke 1. i 2. Priloga II.	Dio D točke 1. i 2. Priloga II.
–	Dio D točka 3. Priloga II.
Dio D točka 3. Priloga II.	Dio D točka 4. Priloga II.
prvi podstavak Priloga III.	prvi podstavak Priloga III.
–	drugi podstavak Priloga III.
drugi podstavak Priloga III.	treći podstavak Priloga III
Dio A prvi i drugi podstavak Priloga III.	–
Dio A treći podstavak točke od (a) do (f) Priloga III.	Dio A Priloga III.
Dio B točka 1. prvi podstavak Priloga III.	Dio B prvi podstavak točka 1. Priloga III.
Dio B točka 1. drugi podstavak Priloga III.	–
Dio B točka 1. treći podstavak i tablica 1. Priloga III.	Dio B točka 1. drugi podstavak i tablica 1. Priloga III.
Dio B točka 1. tablica 2. Priloga III.	–
Dio B točka 2. Priloga III.	Dio B točka 2. Priloga III.
–	Dio B točka 3. Priloga III.
Prilog IV.	–
Prilog V.	Prilog VII.
–	Prilog IV.
–	Prilog V.
–	Prilog VI.